JAN ZAHRADNÍČEK:

NETVOR STUDENÝ.

Netvor studený zem sirou zaleh,
tělem prostoupil a pronik nás,
hvězdy šupinami jen na hřbetě, svalech,
sluncem jedním okem, měsíc druhým zas.

Hýbá se a přece všude zůstává, vše plní,
všudypřítomný a vidí vše,
zlato strádání, slz diamanty neoslní
pohled krutý, v němž to mrazem vře.

Srkal z moře jednoho, teď chlemtá druhé,
v střevách jeho národy se zmítají a mrou,
krví, krví svlaží si vždy sousto tuhé,
než je shltne pro slast ponurou.

Marný únik utrobám, kde tráví
města, mozky, srdce v štávách ještěřích,
prožrán při stromech a střechách, blízko
trávy
těhne ztřísnující, slizký břich.

Místa nevidět, kam vahou nedopad by,
hrozny kručením jen v břichu nezměrném,
na dně jeho naše pohřby, naše svatby
v zdrobnění jsou směšně titěrném.

My v něm dýcháme, vzduch jeho tělem,
my v něm strádáme ve stěnách cév,
pohyb lásky, pohyb růstu trhá nepřítelem,
stěny rve mu, jitří jeho hněv.

Vztekle přešlápne a v rozjitřené
vnitřnosti své sám se zahryzne,
sám se v nás jen hubí, hubí do kořene,
a jenž strach jen budil, strachy schne.

Tím víc nadýmá se, šíří jed svůj štíří,
nízký nízkost vnuká všemu nízkému -
amen, staniž se, hruď jeho svatý Jiří
v sykotu tlam sterých kopím
protkne mu.

/Ze sbírky Stará země./

KŘESŤANSKÁ OBRODA
9-12

KŘESŤANSKÁ OBRODA, č.9 - 12, časopis Cyrilometodějské ligy /sdružení katolické mládeže/ v Německu. - Vyšla k sjezdu exilových katolických organisací od 21.do 26.IV.1950.
Adresa redakce: Dr. Marie Křížová, 111 Rue de la Poste, Bruxelles, Belgium.

O b s a h :

Strana	Název	Autor
1	List biskupa, hlasatele pravdy	
2	Naše odpovědnost	P.Dr.Al.Heidler
3	Evropský sjezd	Dr. Hof
	Stanovisko k sjezdu.	/skm/
4	NA PRAHU DRUHÉ POLOVINY XX. STOLETÍ	red.
	Volksgericht+lidový soud=státní soud.	Frant.Srk.
	Tomu, kdo chce šířit	P.Vladimír O.P.
	Najít cesty, které vedou k cíli!	
14	CÍRKEV KRISTOVA:	
	Relicto oo fugorum	Jan Čep.
	Otec Bílý: CÍRKEV-REVOLUCE-REFORMACE	
	Církev jest pravda	de Saint Bonnet
	Církev-matka.	P.Braito O.P.
18.	DUCHOVNÍ ČETBA	P.J.E.Urban OFM
	Křesťanova vlast	Sv.Tichon Zad.
	Tulák, poutník, žebrák	P. D.P.
	Venku.	J.Zahradníček
	Boží otázky a odpovědi.	R. Guardini
24	Cesta z Církve. /100 let TGM./	Dr.W.Lorenz
28	ZÁŽITKY DOMOVA	
	Je to člověk?	J.Mrskl, Praha
	Zapřel při prověrce.	F.Havlíček
	Bilance lží.	J.Mrskl
	Politicko-stranický boj.	-ob-
35	SOCIÁLNÍ PROBLEMATIKA.	
	ZÁKLADNÍ PRAVDY katolické soc.reformy	Jaroslav Mit.
	Evropské aktuality:	
	/P.Lombardi: K zahájení Sv.roku a Kněz. dělník./	

Omlouváme se svým čtonářům, že pro nedostatek místa nezařazujeme příběh otce Jiřího od G.Palmer. Budeme jej uveřejňovat v uzavřených celcích. - Prosíme také, abyste byli shovívaví k činnosti redakčního šotka. Měl mnoho příležitostí, protože se časopis psal narychlo v noci a na psacím stroji, zapůjčeném jedním laskavým člověkem.

Toto číslo vypravili naposledy v čsl. táboře MURNAU: Fr.T.S. a S.B.

L I S T B I S K U P A, H L A S A T E L E P R A V D Y.

Tento list poslal statečný českobudějovický biskup dr.Josef Hlouch.. některým farnostem ve své diecési. List byl čten z .....elon dne 1.března 1950.

POKOJ VÁM!

Teprve nyní mohu podati zprávu o generální visitaci, kterou jsem u vás vykona.. Při té příležitosti vzpomínám na všechny vás. Přijměte mé srdečné Pán Bůh zaplať za všechnu věrnost Kristu Pánu a Církvi svaté, za jakýkoliv upřímný projev ratolenského života, lásky k vaší svatyni, lásky bližeňské, která vás posílala cestami apoštolátu, abyste pomáhali našim kněžím v odpovědném díle spásy nesmrtelných duší. Přijměte i mé Pán Bůh zaplať za všechnu oddanost vašemu duchovnímu pastýři a vůbec kněžím Církve svaté. Pochopili jste, že naše kněžstvo vede vás cestami spásy, věrno Kristu a Církvi a proto věrno vám!

VYTRVEJTE, MOJI MILÍ! Život je krátký, na životě závisí věčnost. Pochopte, jak dobře to Pán Bůh s námi smýšlí, když nás prostřednictvím kněží volá na cesty desatera, k životu poctivosti, lásky, čistoty, křesťanské statečnosti. Pochopte, že tím získáte jen vy, dáte-li si říci, když vás voláme ke svátosti pokání a ke stolu Páně. Jest milostivé léto. Církev svatá vám umožňuje nejplnější odpuštění trestů a tudíž největší přátelství s Bohem, který nám život dal a život zachovává, který dává úrodu zemskou a žehná naší práci.

VŘELE VZPOMÍNÁM NA VÁS, MILÍ BIŘMOVANCI! Ten kříž svatým křižmem na čele vepsaný znamená pro vás, že si vás Kristus vzal pod ochranu, že vás chce provázet žitím, ale znamená též, že vy jste se ujali dědictví Kristova. Tím dědictvím jest svatá víra, život podle ní. Vyznávejte hrdě, že patříte Kristu a jeho Církvi! Ti nejšlechetnější, ti co nejvíce krás světu a životu dali, byli vždy Kristu nejbližší! BUĎTE MI SVĚDKY - volal Kristus Pán. BUĎTE SVĚDKY SVÝM SOUKROMÝM ŽIVOTEM I VE STYKU S DRUHÝMI, SVĚDKY ŽE JSTE OPRAVDOVÝMI KŘESŤANY! Když se ráno a večer modlíte, když v den Páně na mši svatou spěcháte, když přijímáte svaté svátosti, když své nemocné dáte zavčas zaopatřit, když se zastanete napadené svaté víry, když přemáháte pokušení ke zlému - tehdy jste svědky Kristu Pánu. Máte tu blahou naději, že i Kristus Pán vám bude svědkem! Ujme se vás ve chvílích, které každého čekají, a když jest člověk tak bezmocný. Jsou to chvíle, na nichž závisí nesměnitelný úděl věčnosti. - Děkuji vám za milé chvíle, které jsem mohl mezi vámi prožít. MODLÍM SE ZA VÁS a svěřuji vás všechny denně ochraně Srdce Páně. Kéž dá vám zdraví, kéž vám žehná, kéž tak řídí vaše kroky, abyste spasili svou nesmrtelné duše. Milujte se vespolek a pomáhejte si na této cestě víry živé a spásy jisté. - V lásce Krista Pána v á š

J O S E F, BISKUP.

P. DR. A L E X A N D E R H E I D L E R: NAŠE ODPOVĚDNOST.

"Včera děsné poslouchání rozsudků a posledních slov našich přátel. Slyšeli jsme též dvě slova od každého z těch, které jak zjišťuji, jsem měl velmi v úctě a rád. Tovaryši v formách, v zasťenkach cholodnych, VY S NÁMI, VY S NÁMI, choť nět vas v kolonnach..."

Tento úryvek z dopisu přítele vystihuje city každého mladého katolíka v exilu. Nesmí však zůstat u citů. Musíme si uvědomit svou zodpovědnost. Oni jdou pro Krista na léta do vězení, někteří to možná nepřežijí. My bychom měli zahalet tvanit, politikařit a nečinně přihlížet, jak se větší našich mladých bratří a sester ožírá a jak smilní? Oni mají svázané ruce - a my bychom měli své svobody, i když je to svoboda s nouzí, zneužít k rozkladu? Oni budou aspoň navenek krok za krokem likvidování a skupiny zbytků věrných budou čekat na nás, co [illegible] až dojde celá [illegible] k svému nuzkému konci. A my [illegible] my bychom byli odsouzeny, kdybychom myslili jen na svůj vlast-

ní únik, kdybychom se jednou vrátili s prázdnýma rukama!

My mladí katolíci jsme nikdy neměli objektivních důvodů k pocitům méněcennosti. Teď máme všechny důvody, abychom byli ušlechtile hrdí, abychom považovali za samozřejmou věc, že jsme zde, že se s námi musí počítat, že náš hlas musí být aspoň slyšen. Někde v hlubinách svých myšlenek a citů od nás očekává i ten nejopilejší a nejsmilnější cynik, že mu podáme ruku k záchraně, k cestě do nového života, že se ujmeme duchovního vedení vykořeněného národa. Kdybychom se v této situaci zakřiknutě styděli za svou víru a za svůj mravní postoj, budeme baby. Druzí nás budou právom považovat za méněcenné, ne proto, že jsme katolíci, nýbrž proto, že jimi doopravdy nejsme.

Žijeme v době planetárního přerodu. Moderní technika roznesla po celém světě ideály bílého muže, jak je vyjádřil za francouzské revoluce: SVOBODA - ROVNOST - BRATRSTVÍ. Zatím se lidé vážně pokoušeli jen o první dva. Pokoušeli se o křesťanské ideály, ale bez Boha a bez Krista. Z toho vznikla na jedné straně svoboda bez rovnosti a bez bratrství, svoboda málo platná - a na druhé straně rovnost bez svobody a bez bratrství - rovnost vězňů v žaláři /nehledě k vypaseným žalářníkům./ Zatím se ještě nikdo nepokusil ve větším měřítku o bratrství. A přece o bratrství jde. Ba v něm je nutně obsažena i organická rovnost. Ale bratrství není možné bez společného Otce!

Zatím se gigantický rozvinula technická civilisace. Lidstvu narostlo obrovské tělo - a duch mu zakrněl. Je jako "klacek" nebo "bakfiš", kteří si ještě nevědí rady se svými novými rozměry a proto si počínají pošetileji než čiperný 12letý klučina, nebo 10letá žabka. Teď jde o to, aby rozvoj ducha dohonil rozvoj těla, aby rozvoj pravé duchovní kultury dohonil rozvoj technické civilisace. Čím všichni trpíme, to jsou porodní bolesti nového světa. Jaký to bude svět? Bude se podobat západnímu svinčíku či východnímu kriminálu? Nebo se stane rodinou bratří, svobodných synů Božích? - Mladí katolíci celého světa si dnes kladou tuto otázku. Slyší odpověď Pia XI: S POMOCÍ BOŽÍ JSOU OSUDY SVĚTA V NAŠICH RUKOU! - Všude povstávají bratrské a sesterské družiny mladých dělníků, studentů i zemědělců, kteří si uvědomili, že nyní běží o rozvoj ducha, že nyní běží o bratrství synů a dcer společného Otce v Ježíši Kristu. To je nová, mladá tvář KATOLICKÉ AKCE. /Nepřátelé Boží, bachaři východního kriminálu dobře vědí, proč tento pojem przní!/

Chceme-li tedy brát vážně svou odpovědnost, nechceme-li se vrátit s prázdnýma rukama, nechceme-li býti právom považováni za baby, zrádce a dosortéry, musíme se plně zapojiti do tohoto obrodného proudění, musíme v našem exilu rozvinout hnutí katolické spolupráce mladých lidí. Nesmí to být návrat k něčemu starému, musíme na věčných základech vybudovat něco nového. Vždyť běží o budoucnost. Po zkrachování první revoluce bezbožné svobody i druhé revoluce bezbožné rovnosti je úkolem budoucnosti třetí revoluce bratrství v Bohu. Jsme hrdi na svou tradici, ale nejsme konservativní lidé minulosti, nýbrž lidé dneška a budoucnosti. - Proto nesmíme příliš lpěti na starých a zastaralých vnějších formách katolické činnosti, i když jsme je měli rádi, i když jsme pro ně trpěli, a musíme dělat to, oč nyní jde, čeho je nyní třeba. Je zde již několik studentů, kteří to pochopili, je zde řada jiných chlapců a děvčat, kteří na něco podobného čekají. Teď jde o to dát se do party a svorně, ale s dělbou práce se pustit do třetí duchovní revoluce. Kdo poznal Krista a má otevřenou hlavu a mladé srdce, půjde s námi. Všechny ostatní chceme postupně nakazit epidemií dobra.

Čeští studenti v exilu, kterým o toto jde, sjedou se od 21. do 26. dubna t.r. do Mnichova, aby se poradili o své katolické spolupráci. Zvou tam i ostatní skupiny mladých katolíků s úmyslem "záludného" šíření svaté "epidemie".

D R. H O F : EVROPSKÝ SJEZD ČESKÉHO KATOLICKÉHO STUDENTSTVA V EXILU.

Ve dnech 21. až 26. dubna t.r. koná se v Mnichově sjezd katolického studentstva v exilu, organisovaného v Cyrilometodějské lize akademické. Tohoto sjezdu účastní se zástupci organisačních složek CMLA z Anglie, Belgie, Holandska, Španělska, Italie, Rakouska a zvláštní delegace z Německa.

Úkolem sjezdu je koordinovati veškerou práci všech zemských

skupin CMLA, zvoliti ústřední orgány a vybudovati centrální kancelář. Brzy po příchodu do emigrace uvědomilo si totiž katolické studenstvo naléhavou nutnost náboženské a mravní výchovné práce v exilu. Proto velmi záhy vznikaly spontánně v exilu organisace katolického studenstva. Jako první vznikla organisace londýnská, po ní ludwigsburská, pak pařížská a další jiné. Podle svých možností daly se ihned samostatně do práce. Úkoly se tak rozrůstaly, že byla pociťována stále živěji a živěji naléhavá potřeba vybudovati centrální organisaci. Prozatím až do sjezdu vykonávala funkci centrální organisace zenská skupina anglická.

CMLA věnovala se nejen činnosti sociální, t.j. obstarávání emigračních možností, studijních stipendií, pečovala o ošacování a potraviny, ale též měla na mysli, a to v prvé řadě věci náboženské. Ani naléhavé a ožehavé problémy emigrační nemohly odvésti katolické studenty od plnění úkolů náboženských.

Podle toho byl také připraven pořad sjezdu. Je to sjezd ryze pracovní. Většina přednášek a debat zabývá se otázkami katolické akce, náboženské výchovy, a problémy sociálními s hlediska nauky Církve. Důležitým bodem programu je též referát o křesťanském mírovém hnutí "Pax Christi". Cílem tohoto hnutí jest dosáhnouti sbratření národů podle zásad křesťanství. Na sjezdu se však nezapomíná ani na slavné tradice katolicismu u nás a jedna přednáška je věnována tématu Cyrilometodějská Liga a unionismus. Katolické studenstvo si uvědomuje, že jeho práce musí vyrůstati z domácí půdy cyrilometodějské, ale na druhé straně musí se nutně přizpůsobiti moderním potřebám a požadavkům prostředí.

Rovněž otázkám kulturním a úkolům katolické inteligence na tomto poli je věnována patřičná pozornost. Jména známých katolických pracovníků, jako je doc. Dr. Alexander Hoidler, P. Jiří Svoboda, spisovatel Jan Čep, Dr. Marie Křížová a Dr. Josef Olšr,S.J.,jsou dostatečnou zárukou toho, že sjezd splní požadavky na něj kladených.

Při příležitosti studentského sjezdu budou konány důležité porady se zástupci všech českých katolických organisací v exilu, ať již se jedná o SKM nebo Orla - a budou zde řešena otázka vybudování celkové struktury katolické akce v exilu, ve všech jejich složkách. Úkolem sjezdu bude tedy též koordinovati práci všech složek katolické akce, ať už jde o studenty, graduovanou inteligenci, mládež nestudentskou, zejména dělnickou - a muže a ženy.

Budou zde probírána též otázka zřízení organisačních složek ve všech zemích, kam se emigruje - a to i v zemích zámořských, zejména v Austrálii, v Kanadě, USA, atd. Ani tam nebude český exulant bez náboženské péče, bez pomoci, bez české náboženské literatury, a bez styku s českým katolickým světem.

V příštím čísle podáme podrobné informace o tomto sjezdu.

STANOVISKO KE SJEZDU.

Sdružení katolické mládeže /české/ v exilu vítá sjezd v Mnichově a připojuje se k němu. Vysílá k němu své zástupce a hodlá podporovat všechno, co povede ke konstruktivnímu vybudování katolického exilu.

Katolická mládež se začala organisovat v exilu první.Nelze při tom přehlédnout to, co SKM vykonalo a o co se snažilo. Uspořádalo první veřejný podnik našich katolíků v exilu a vydalo první katolický exilový časopis. Neslo myšlenku sdružení katolíků a k jejich upnutí se za jediným a krásným a velkým cílem od počátku se přidávalo nadšeně.

Nemíní polevit ani nyní. Je nutné skutečně najít jiné formy spolkového života. Exilu je třeba, aby měl katolíky pevné, připravené, shromážděné skutečně v domě jednoho Otce.

Vyjadřujeme v dalších článcích všechno, co mladý katolík, který se pokoušel působit ve Sdružení katolické mládeže, cítí, jaká vážná hodina nadešla, jak S POMOCÍ MODLITBY musí pomoci vyvolat generální mobilisaci všech našich katolíků a všech lidí dobré vůle . Mladý katolík se nechce spokojit s obranou. Stálo jsme se bránili, jakobychom nebyli aktivními vojáky, ale záložníky. Pro samou apologetiku své víry [illegible] promyslet, co je vlastně podstatou našeho náboženství, co [illegible] života!

Sdělujeme společně se všemi to, co cítíme naši vinu v tomto bouřném čase a jdeme [illegible] se za ruce!

NA PRAHU DRUHÉ POLOVINY XX. STOLETÍ

Povšimli jsme si, že čsl. exil, když přecházel rozhraní poloviny století, jakoby práh překračoval nevšímavě. Exulantské časopisy /i ty, které se pyšně odívají do tiskařské černi/ uveřejnily několik příležitostných úvah, ale obávaly se kutat hlouběji. Obávaly se, aby neupadly do promrskávání slohových cvičení na théma: Jedna polovina. /Ale za necelé tři měsíce se pustí bez skrupulí do slohových cvičení o TGM, až to člověka tahá za uši./ Chápeme, proč se to stalo. Lekáme se pohledět upřeně nazpět: je cosi v naší minulosti, za co se stydíme, odradí nás výčitky i bolest, kterou jsme buď sami způsobili, nebo kterou jsme sami prožívali. Člověk se prostě leká vrásek ve vlastní tváři. Umlčuje vzpomínky na své chyby a omyly a tak přestal své chyby vnímat a pozorovat a nezjistil, že chyby doby jsou chyby jeho vlastní, zklamání velkých jeho zklamáním vlastním.

Církev vždycky trpěla ve svém okruhu hříšníky, ale přikazovala jim: Člověče, hřích je vědomé přestoupení zákona Božího /Desatera a závazků, vyplývajících z Nového Zákona/: musíš své omyly doznat, litovat jich a povstati z nich. Jestliže lidé blahovolně přitakají, že doba je plná neřestí a jsou přístupni diskusím o těchto neřestech, ale nikterak je nemíní vztahovat na své vlastní životy, předstupuje křesťan a prosazuje to, co jeho náboženství vždycky prosazovalo: Nebát se svých omylů a chyb, nebát se svých pádů! Neřesti, pády a omyly naší doby jsou naše vlastní neřesti, pády a omyly! Nebát se životy změnit, doopravdy a důkladně a nebát se povstat ze hříchu!

MINULOST. - Kapucínský básník tvrdí, že střepiny rozbitých sklenek v silvestrovské noci 1899 nepřinesly štěstí! Co si všeho lidé tehdá k začátku nového století přáli a co všechno očekávali!

Člověk seděl klidně zabořený do své lenošky a dovedl si přesně vypočítat, co si může dovolit za pět, za šest let a byl pln víry a tajemného očekávání pokroku věd. A věda jej nezklamala: dodala mu pocit důležitosti a vyvýšenosti, jaký nikdy neměl. Jen přehlédněte kuse ony zázračné změny, vyvolané v lidské společnosti vědou a technikou: zázračné paprsky X, automobil, letadlo, rozhlas, zvukový film, televise - žhavé železo, letící rychleji než zvuk, může kdykoliv do pohybu uvést lidská ruka /kaťuše/, rakety /překonávající Verneovu fantasii/ a konečně atom v H-bombě, jímž si může člověk vyhodit do povětří svou vlastní zeměkouli.

R.1900 se zdálo, že se zeměkoule promění v ráj: tento rok viděl před sebou nezadržitelně rostoucí panství člověka nad věcmi tohoto světa - „rozšiřující se říši svobody a demokracie.„ Nebylo se čeho obávat: „věk rozumu a racionalismu a lidské precisnosti„ dozrával: člověku se rozevíral vesmír a nedozírné a závratné možnosti: zdálo se mu, že objevil samé zdroje a příčiny života a navždy rozřešil otázku života věčného. Ozbrojil se pýchou a pohroužil v materialismus.

Ale ze skončené poloviny století na vás hledí jiný obraz, než jaký vyvolávaly představy člověka r. 1900: koncentrační tábory, zpustošené pásy země, rozmetaná města a nejpřísernější vynález: laický a materialistický totalitní stát XX.století. Nacionalistické šílenství bylo vystřídáno šílenstvím třídním. Masy zachvacuje horečka šovinismu i vzpoury sociální; pyšná víra v individuum zmizela; člověk raději pochoduje v řadě a cítí se bezpečný teprve, když jej ovanulo hřejivé teplo masy. Kapitalismus soukromý, který počal platit ve světě za ideologii hrabivosti a nenasytných pudů, vystřídal kapitalismus státní, stejně nenasytný a hrabivý a šroubující na zápěstí člověkova ještě tvrdší okovy. Tyranie minulosti nejsou tak ničím proti tyraniím XX.století: tyto tyranie nepotřebují jenom poslušnost člověka a jeho majetek, ale požadují všechno a béřou si všechno: člověkovo soukromí, člověkovu rodinu, člověkovu duši, atomisují, rozloží a zpřevrací na ruby celou dosavadní společenskou konstrukci. Nejúhlavnějším nepřítelem je ten, jehož názor se odklání od názoru většiny /davu/. Policie přestala

ochraňovat občany před zloději a vrahy, ale ochraňuje je před těmi, kteří mají jiné politické nebo náboženské přesvědčení a ,,ochraňuje,, je dnes i před kněžími a církevní hierarchií. Vlády vyhlašují rozsáhlé amnestie pro vrahy a zloděje, ale nejpřísnější tresty na ,,uchylky,, názorové a politické . Člověk, který přestal mít nárok na vlastní život, nemá samozřejmě nárok na vlastní myšlení.

Slova byla vyprázdněna, hodnoty obráceny na ruby. Svět se stal bludištěm potřeštěných idejí. Lež vykopla pravdu a zaujala sebejistě její místo, zvůle vešla do zákoníků a spravedlnost se vyměnila za nespravedlnost. Rozhlašují boj dobra a nesou na svých štítech zkázu, vykřikují, že rozsévají lásku a sytí jen nenávistí!

Není divu: člověk v hukotu strojů, v třeskotu výstřelů, ve vybuchování oslavných ohňostrojů a v hlomozu frází, chrlených od rána do večera rozhlasovými vysílačkami celého světa zapomněl na svou duši.

Člověk r.1900 zírá jako omráčený: jak to, že jeho soused, který byl přece docela slušný člověk, může žít dvojím životem: dopoledne a odpoledne se zaměstnává a živí tím, že ve své kanceláři v budově policejního ředitelství mučí lidi, vydává je na smrt a rozkáží-li nadřízení, i vraždí a večer uprostřed své rodiny líbá spokojeně své dítě a zdá se býti příjemným a laskavým společníkem. - Vedle člověka, který miluje svobodu, žije člověk, který se bouří proti svobodě.

Vzniká příšerný produkt totalitního státu XX. století: člověk bez svědomí. Americký historik jej nezapomenutelně vypodobnil: ,,Totalitní člověk umlčuje své svědomí, až pod vlivem politické strany a událostí zakrní a neozývá se. Je to člověk, který je plně přesvědčen o absolutní neomylnosti své strany, jejích rozhodnutí, příkazů a usudků: AGENT, který nemá ani zlých představ, ani skrupulí, AKTIVISTA, který bez zaváhání obětuje svůj život, anebo se obětuje událostem. Známe příliš dobře tváře těchto lidí z GPU, Gestapa, z politbyra nebo Wilhelmstrasse, z Krollovy opery a Sportpalastu nebo z moskevského náměstí a parku oddechu: jsou to stále titíž lidé, necitelní a uzavření - s úzkými rty a studeným pohledem, jako vyřezaní ze surového dřeva, bez pravé veselosti, bez původnosti, bez nervů, lidé, o nichž se vám zdá, že jim všechno lidské bylo jen propůjčeno, aby mohli oklamat důvěřivé.,, - Tak se vedle fysika Einsteina objevuje i fysik Klaus Fuchs.

R.1900 žil člověk pohodlně a selankovitě, r.1950 člověk nenávidí sebe sama, protože má duši: rdousí ji, mučí ji, chce ji ze sebe vypudit. A kdykoliv se rozpomene na svou duši, vždycky ztrácí pocit bezpečí: odcizuje se mase. Proto zběsilé útoky na náboženství. Člověk byl odjakživa oním ,,tragische Doppelwesen,, - odjakživa se pohyboval na rozmezí mezi dobrem a zlem. R.1900 se mu zdálo, že se s tímto základním rozporem v sobě vypořádal. Odhazoval náboženství a uvěřil vědám. Ale střepiny rozbitých sklenek ze silvestrovské noci 1899 mu nepřinesly štěstí.

PŘÍTOMNOST. - V r. 1950 stále ještě straší všechny příznaky minulosti. Organismus společnosti se horečnatě třese v agonii, ale lidstvo pomalou cestou dospívá k objevům příčin této agonie. Příčiny jistě nejsou někde v r. 1900, ale jsou v přirozenosti člověka a v jeho vzpouře, kterou započal před 200 lety, v onom okamžiku, v němž se rozhodl, že vyhladí metafysiku a uvěří materialismu, t.j. jenom tomu, co může vidět a nahmatat na tomto světě. To se už všeobecně vidí a zná. Za posledních 50 let proběhl demaskovací proces ve všech t.zv. vzdělaných vrstvách: všem náhražkovým náboženstvím, která měla člověka osvobodit od ,,znásilňování svědomí,, a dát mu „pravou ,, důstojnost - všem byla stržena maska s tváře: v dnešním světě západní evropské civilisace není už trvalé víry v osvobození lidského ducha přírodovědeckými objevy. V tom je rozdíl mezi r.1900 a r. 1950. - Jak by také bylo možné, aby svět v r. 1900 očekával s takovou netrpělivostí a naslouchal s takovou pozorností každému projevu sv.Otce, jako je tomu v r. 1950. V tomto roce na Západě skutečně nevolá žádná světská autorita, žádný císař nebo president, nebo diktátor, nýbrž duchovní: římský biskup. Posluchač /uvádí K. Färber/, jehož vzpomínky sahají do doby před 50 lety, do času sebejistého a papežství nepřátelského, dospívá k názoru, že ještě nikdy od prvního Svatého roku /1300/ hlas papežův nepronikal tak daleko přes hranice okruhu katolických věřících, jako je tomu r. 1950. A v tomto okamžiku svět [illegible] považuje sv. Otce za hlas zvláště zmocněný Bohem k pronesení poselství, aby křesťanství nebylo roztržené,

DAVID LOW: S v ě t r. 1 9 5 0: POKROKY VĚDY NA POCHODU.

aby se znovu stalo jednou velkou rodinou: volá úpěnlivě po návratu odloučených bratří. Žádá odpuštění a smíření. Jednotu katolického světa, aby tato jednota a toto velké věřící bratrství přivábilo ostatní křesťanské bratry a aby také tato jednota a toto bratrství poskytlo vzor roztrženému světu: mluví tak především k lhostejným katolíkům, k usnulým ratolestem na vinném kmeni Církve.

Tři síly zbyly nyní na poli světa: KAPITALISMUS. KOMUNISMUS. KŘESŤANSTVÍ. Kapitalismus a komunismus stojí proti sobě po zuby ozbrojeni a křesťanství se mezi nimi zmítá zdánlivě uplně bezmocné. Vždyť je to ,,pouhá,, duchovní síla. Svět, žijící mezi Revolucí a Reakcí, potřebuje usmiřovače. Svět, žijící v agonii, potřebuje lékaře. Návrat k dřívějšímu nemožnému stavu se zdá nepravděpodobný, udržení stavu revoluční nejistoty je vyloučené. Proto udeřila hodina křesťanství. Je-li tento dějinný úsek obratem /a zdá se nám stále ještě spíše obratem nežli koncem/, je to nová příležitost a nový pokyn k rozvinutí plnosti křesťanského učení. Dílo dvanácti apoštolů čeká po tolika nezdařených pokusech na své nové a plnější ztvárnění.

KŘESŤANSTVÍ A KŘESŤAN V PŘÍTOMNOSTI A BUDOUCNOSTI. - Křesťané jsou podle slov Matoušových ,,světlem světa,,. Je-li tomu tak, nesou i nesmírnou odpovědnost za utváření světa. Katolický filosof Jacques Maritain o tom napsal: Zdá se, že dnes nadešla pro křesťany chvíle, kdy nesmějí ulpívat jen na snaze udržet a zachovat, co není ztraceno - co ještě není ztraceno - spokojovat se jen posicemi obrannými, ale u vědomí, že jsme v přítomnosti dějinného převratu dalekosáhlejšího, rozhodnějšího a také mohutnějšího, než bylo sučtování s Říší římskou v době sv. Augustina, jít načerpat z pramenů apoštolských sil a nadějí, které jim umožní nést integrální poselství jejich víry a jejich ducha civilisace, která potřebuje obnovy od základů a která - buď k dobru nebo ke zlu, to závisí velice na svobodě člověka - je v plné krisi přerodu. Neboť nynější situace ve světě vyžaduje od křesťanů předně, aby udrželi přítomnost čistého křesťanského ideálu a křesťanského snažení ve společné práci lidí a v přerodném hnutí, kterému je lidská společnost podrobena, tak aby buď mohli jednoho dne dáti tomuto přerodnému hnutí inspiraci, která je oživí, nebo aby v [illegible], byli v protivenstvích, zachránit

hlavní věci z dědictví ducha. Běží-li tedy o řád pozemské civilisace, časného poslání křesťanů, lze říci, že se tu od nich rozhodně žádá, aby lidem vrátili to, čeho je dnešnímu člověku zoufale třeba, totiž pozemskou naději v evangelium.

První podmínka a požadavek takové činnosti je zřejmě bezúhonnost zásad a myšlení. Katolíci mají k disposici nesmírný poklad pravdy - Evangelium, nauku Církve, a zvlášť co se týče řádu světského, papežské encykliky, které hlásají svrchované pravdy, na nichž tento řád závisí. Jejich první povinností je, aby se naplnovali sami z tohoto pokladu. Jak by ten poklad byl v nich živý, kdyby nejprve jejich duše nežila z ohně, který Kristus přišel přinésti na zemi. Pozorujme to takto: Čím je duše pevněji zakotvena ve znalosti principů věčných, tím odvážnější je v užívání těch zásad v daných časových okolnostech; čím více se otevřela těmto skutečnostem, tím lépe jim rozumí. Doba, do níž jsme vstoupili, je a bude dobou radikálního přetvoření a neslýchaných změn. Bude k tomu třeba právě tolik odvahy a svobody ducha, jako moudrosti. Bude třeba, abychom byli připraveni na hlubinné reformy ve společenském složení a na dalekosáhlé sociální obnovy, kterých si budou žádat poměry ve světě.

Katolíci, kteří jsou si vědomi svého poslání, budou tedy muset zaměřit své úsilí k ideálu nového křesťanstva, civilisace opravdu křesťanské; pravím: k ideálu civilisace křesťanské ve své inspiraci i ve své realitě, křesťanské ve smyslu evangelia a vyhovující dějinnému ovzduší naší doby. Tak budou moci ukazovat cestu a stát sami v čele pochodu lidstva vpřed. -

ČESKÝ ČLOVĚK se v průběhu 50 let dočkal svého samostatného státu, ale dvakráte ho ztratil. Odmítl oblékat se do košil s rajtek hnědé diktatury, ale přijal diktaturu rudou. Odstranil ze svého srdce víru v Boha a musel ji nahradit vírou v bůžky pozemské. Místo náboženství holdoval modlářství. Nakonec si nesmí ani své modly dobrovolně volit, ale musí přijmout takové modly, jaké jsou mu předepsány. Český člověk přijal tedy zlo, anebo mu příliš málo odporoval. Ale všechno zlo nelze vždycky a natrvalo přičítat na vrub diktátu a násilí a nelze si jej zjednodušovat a skreslovat v tom smyslu, že do něho přivádí hrstka lidí, kteří drží v rukou revolvery s natažennými kohoutky: dnešní český člověk se octl v neštěstí a ponížení, jaké nepamatuje jeho minulost, také vlastním přičiněním. Pater D o m í n podal v minulém roce v dopisu studentské revui Skutečnost přesné rozvedení tohoto názoru: - ,,Více než třetina národa se rozhodla pro dnešní systém. Nevěděli přesně, oč jde, kupovali tak trochu zajíce v pytli, ale zcela nevinní nebyli. Kdyby došlo dnes k válce a západ vyhrál, honem by se zapřísáhali, že oni nic, jak to činili po odchodu Němců. Ale takhle se věci nedají řešit a otáčet stále na dlani podle konjuktury. Naše výchova byla slabošská, nedostávalo se nám výchovy k oběti a mravní velikosti. A kdo není vychován, aby čelil strachu v sobě, ten ovšem podlehne. Když se mluví nebo psává o "víru vášní" - skoro každý si představí sexuální rozvášnění anebo mstivost, ale jedna z nejhroznějších vášní je STRACH. A u nás jsme viděli za posledních 10 let, co činí strach z lidí, nevychovaných k statečnosti a jak docela rozleptává národní organismus a jak činí prodejným jedince a národní kolektiv a jakou krutost a nelidskost plodí. Lidé tomu ještě jakž takž rozumějí, že je třeba trpět pro dítě, pro otce, pro souseda nebo pro vlast, nechtějí rozumět tomu, že je třeba umět trpět pro pravdu a pro přesvědčení. A proto byli tak překvapeni a polekáni, když Němci pronásledovali ty, kteří byli za první republiky příliš horkokrevnými vlastenci, a když po osvobození byli trestáni ti, kteří příliš svědomitě pracovali za okupace pro Němce a dnes po komunistickém puči je nový nářek. Myslí si, že když nikoho neokradli, nikomu na cti neutrhali, pilně pracovali a chtěli jen mít pokoj, že je nespravedlivé, aby potom trpěli. Ale pravda je příliš velkou a příliš cennou hodnotou a draze se kupuje. Nás sice učitelé učili, že "Pravda vítězí", což bylo použité heslo Jiřího z Poděbrad "Pravda Boží vítězí!", ale neučili nás, že vítězství nepadá do klína a že ti, kdo se opravdu rozhodli hájit spravedlnost a správnost, nastoupili život, který není pohodlný, ba spíše trudný. A neřekli nám, že v tomto boji za pravdu jsou i padlí a že těchto padlých může býti značně mnoho. A tak není divu, že nedostatečně vyzbrojeni svými učiteli jsme za války hodili heslo "Pravda vítězí" do kouta a nahradili je heslem: Hlavně přežít živí a zdraví, hlavně zachovat životy! A dnes je patrně u nás doma podobná mentalita. Hlavní přání [illegible] než atomová puma přinese duhu míru a blahobytu. Je-li na [illegible] jít [illegible] opravu a ztenčit tak

počet národa /oslabit jej fysicky/, anebo národ mravně korumpovat bezectným jednáním, je nutné volit to prvé.

ZÁKLADNÍ PRVEK. Český člověk přinesl s sebou do exilu všechno, co na sebe průběhem posledních desetiletí přijal. Je malým, ale přesným provedením domova. Lidé se naučili krást, nebo přilnížet ke krádežím, schvalovaných státem. Dnešní čsl. uprchlický tábor o 1.000 uprchlících má takovou zločinnost, jako 80.000 město /německé ovšem/. Lidé byli zvyklí na to, že se udavačství považovalo za ctnost. Špiclují se a udávají dodnes a jen pomalu tomu odvykají. Tváří tvář takovéto situaci: naši lidé v IRO táborech nemají možnost si svobodně zvolit zemi, kam by chtěli emigrovat, ale jsou přinuceni - protože nic jiného jim nezbývá - odjíždět do daleké Australie - bez nejmenší naděje na to, že se budou moci někdy vrátit domů; v německém táboře u Norimberka žijí pak stovky našich lidí bez jakékoliv naděje, že budou moci z Německa vyemigrovat a další stovky přibývají - tváří v tvář této situaci zakládá Emil Ransdorf v Ludvigsburgu "oficielní komitét" a pravicové strany "truc-komitét". Bolestnější je, že v obou těchto komitétech jsou i naši kněží. Podle starého zvyku se lidé odlišného politického názoru mezi sebou - k smrti nenávidí a na někom poznáte, že je mu hrozně líto, že si nemohl přepravit přes hranice svou SNB a ZOB a STB, jiní zase litují, že v zákoníku pohostinské země neexistuje také zákon na ochranu čsl. republiky. Jistěže: náš exil nemá jen stinné stránky - tyto jsou často dovedně inscenovány hyenami v lidské podobě: komunistickými špicly. Exil má i své hrdiny a tiché a nenáročné pracovníky, kteří dovedli všechno rozdat a všechno obětovat. ALE NAŠEMU EXILU SCHÁZÍ ZÁKLADNÍ PRVEK: s n á š e n l i v o s t - s m i ř l i v o s t. Mnoho se dá omluvit nedostatkem prostředků, možností, konexí, nedůležitostí v přítomné mezinárodní situaci, mnoho se dá omluvit i zjevem, který se musel nutně dostavit: KVAŠENÍM EXILU, ale sotva můžete omluvit nedostatečnou morálku našich vedoucích politiků. Můžete ji však chápat.

GENERÁLNÍ MOBILISACE KATOLÍKŮ. Katolíci měli vždycky odpovědnost před tváří Boží za uzdravení světa. Mají ji stále. - - Mají ji i za náš nemocný a nedostatečný exil. Nedá se udělat mnoho zázračného, ale dá se udělat velmi mnoho. Katolík, vyjde-li z pravých zdrojů své víry, může vnést do exilového života onen scházející prvek. K odpovědnosti a práci jsou voláni všichni katolíci, kteří v sobě neumčeli živý hlas Boží: S NAŠÍM NÁRODEM SE MUSÍ NĚCO STÁT, MUSÍ SE PŘERODIT K LEPŠÍMU OD ZÁKLADŮ! Ale přerod musí začít už DNES, TADY - Katolík musí svým osobním životem dokázat přenést KRISTA znovu mezi lidi, kteří se mu odcizili. K tomu jsou voláni bez vyjímky všichni. I ti, kteří ve své minulosti chybyli a bloudili, jak si výslovně přeje sv.Otec. TEĎ a v této chvíli můžeš zaplašit své výčitky a uklidnit svou duši: přidat se a vytrvat v dobrém díle, v dobrých a trvalých pravdách, šířit je, nést je jako světlo svým bližním. Kristovo poselství musí být znovu zvěstováno. Také Kristovi první apoštolé byli před svým obrácením nebozí a chybující lidé. Prosba sv. Otce o jednotu katolíků je prosbou i našim exilovým katolíkům. CYRILOMETODĚJSKÁ LIGA podniká nyní rozsáhlý pokus sdružit katolické spolky a všechny katolíky. Její usilování vyzývá ke generální mobilisaci všech našich katolíků. Přidat se - nebo stát stranou? Nikdo po tobě, katolíku nechce, abys rozevíral lidem mozky a lil do nich Kristovo učení trychtýřem. Chce se však, abys jej žil tišo a bez hluku ve svém vlastním životě, abys svou tichostí, smířlivostí, snášenlivostí, láskou, pokorou, důvěrou nakazil své bližní. CML chce tě jen v tomto životě povzbuzovat, chce za tebou - do všech koutů světa - roznášet duchovní potravu a duchovní bratrství.

TOTO JE TEDY OTÁZKA: Přidat se - nebo zcepenět?

Nevěra kope hrob národům! Svět bez víry se stává podle slov sv. Augustina spolunca latronum, skrýši lupičů. - Bez náboženství klesá člověk na stupeň zvířete; nechybí mu ke krvožíznivé šelmě nic jiného, než lví zuby a vlčí drápy. /Plutarch./ - Jakmile zmizí ze světa veliká základna víry v Boha, která zdržuje lidi, aby se nerozsápali jako šelmy, rozvazují se všechny smlouvy a práva národů šlapou se nohama. Moc silnějšího ovládne všechno, a svět se bude podobati lesu vrahů a loupežníků. /Liebnitz./ - Víra nás, barbary, civilisovala; svojí nevěrou staneme se opět barbary. /Augustin Rodin./

FRANTIŠEK S R K : Volksgericht = lidový soud = státní soud.

Americký vojenský soud v Bavorsku odsoudil - pro vykrádání bytů - 26letého J.J. z Brna k 5měsíčnímu žaláři. Zase se jeden politický uprchlík postaral o šíření dobré pověsti našeho exilu. Odsouzenec není však z těch chudáků, které hlad a bída a osamocenost svedly na scestí, ale řemeslný zloděj, který uprchl pro podobný delikt. Dobrá látka pro komunistický tisk. Není-liž pravda? Ale případ J.J. je v jistém smyslu komplikovanější. J.J. sice uprchl proto, poněvadž byl také stihán pro zpronevěru a krádeže, ale uprchl rovněž s plným právem politického pracovníka. Byl od roku 1945 do roku 1948 přísedícím lidového soudu, což funkce dostatečná, aby se mohl považovat za politického pracovníka. Byl jí v roce 1945 vybaven jako čelný funkcionář Svazu osvobozených politických vězňů jednou politickou stranou./Nebyla to tentokrát komunistická strana československá./ Teprve později, když byl J.J. zatčen pro zpronevěru a pro podezření, že je členem tlupy, která se specialisuje na vykrádání bytů, přišlo se na to, že v dachauském koncentračním táboře seděl patrně z jiného důvodu, než jaký udával. Snad se i tomu říkalo sabotáž -, ale je jisté, že J.J. vykrádal v Německu byty právě tak jako později v ČSR / i jako lidový soudce/. Za tuto mnohaletou činnost byl v roce 1944 zatčen a nacistický soud jej odsoudil na smrt, ale trest nebyl vykonán. J.J. se vítězoslavně vrátil po revoluci 1945 jako hrdina a zasedl se vší vážností na soudnou stolici... / Svaz osvobozených politických vězňů sice zbavil členství Dr. Berana, ale nezbavil členství J.J. Ten je patrně řádným a zaregistrovaným členem dosud./

Toto je malá ilustrace o tom, jak smutné jsou cesty spravedlnosti v posledním desetiletí. Rovnice, položená do čela tohoto článku mluví jasně: německé slovo Volksgericht přeložili naši politikové správně = lidový soud. Nespravedlnost volksgerichtů nechali vystřídat nespravedlností ještě horší: rozpoutali udavačství ve zvýšené míře, učinili ze soudů atrakci, divadlo, a pastvu pro lůzu a tak se z těchto konglomerátů mohl vyklubat jen a jen komunistický státní soud 1950. Pohled na naše vlastní soudy 1945. Obžaloba měla právo předložit soudu jakoukoliv nestoudnou domněnku, jenom když se přitížilo obžalovanému. Svědci žaloby a svědci obžalovaného nebyli nikdy rovnocenní. Ti, kteří byli voláni svědčit obžalovanému, byli zastrašováni, zesměšňováni a mohla proti sobě snadno rozpoutat zostouzečkou kampaň v tisku i v rozhlase. Obžalovaný neměl právo na to, mít také nějaké dobré vlastnosti. Soudci přicházeli do soudní síně s připravenými rozsudky - jako u Volksgerichtu - a soud sám nikdy neodbyl s pompou divadelního představení, ale měl spád diletantské zkoušky. Teprve když se mačinerie zoběhla, vč i se rychle změnily. Rozhlas, filmový týdeník a tisk ovšem silně zaměřovaly reportáže z procesů s politickými provinilci, a lid si na ně tak navykl, že se cítil ochuzen, když ustaly. /"Hry a chléb" se rozléhalo po vlastech českých od roku 1945. Na spravedlnost se zapomnělo./ První poválečný ministr spravedlnosti, sám věřící katolík, je v tomto dramatu opovážlivou postavou člověka, který se snažil oči i přimhouřovat před nářkem a výkřiky za vraty věznic. Moudrost, rozvážlivost v posuzování vin, spravedlivou, umírněnost nahradil jako jiní taktikou: hněv lidu se měl vybouřit, protože byl spravedlivý. Čekalo se na příhodnou dobu, aby se mu postavila hráz. Ale vášně již byly příliš rozbouřené, než aby je mohly regulovat provizorní břehy a než aby mohly cestu divému proudu zatarasit hráze [illegible]

Komunisté znali proudy [illegible] nehoučili po tom, aby se stát stal velkou přehradou, v níž budou všechny síly umírněny, usměrněny a zužitkovány. Jen mohl sloužit kalný proud, který se prudce řítí, všechno pohmítá a strhává s sebou. Co mohl tento kalný proud vyplavit v jasných vodách veřejného života v lidové demokracii jiného, než naprosto [illegible] spisovné charaktery.

Komunismus se snažil vládnout chudým, ale stal se tím, čím byl i v jiných východních zemích, vládou špatných chudých.

Spravedlnost je také živnost, kde najde uplatnění celá smečka soudruhů, hladovějících po moci a dobrém [illegible]. A jestliže na barikádách působili se zdarem prokurátoři nacistických a volksgerichty německé, jestliže se tam opakovalo totéž u lidových soudů po roku 1945, proč, řekněte sami, proč by v těchže místnostech a z těchže pohnutek nevyrostly i státní soudy komunistické? Od působení nespravedlnosti lidových soudů - pokračovatelů [illegible] až k soudům [illegible] jsou [illegible]

Proces s deseti katolickými řeholníky na Pankráci připomínal svou teatrálností Volksgericht a nápadně také lidový soud porevoluční. Lidé, kteří okoukali nacistické praktiky procvičili se po roce 1945 a v roce 1950 se stali již dobrými řemeslníky. Ale posluchačům rozhlasových reportáží z tohoto procesu neušlo, že divadlo bylo narychlo socvičené a mělo prabídnou úroveň. Patrně již nezáleželo na formě, s jakou se celá hra předvede, hlavně se to muselo odbýt. Bylo nutné umlčet a poslat do vězení "duše" katolických klášterů a mezi nimi také tři nejlepší katolické publicisty, P.Silvestra Braita OP, P. Dr.Jar. Ev. Urbana a P. Kajpra SJ a bylo nutné celé divadlo sehrát k posměchu všech křesťanů o velikonocích. Posluchač reportáží pociťoval, že lidé, kteří soudí, nejednají sami, že to jedná někdo jiný v nich. Učinili ďábla pánem nade všemi svými vášněmi. Musejí mu nyní propůjčit i své jazyky i své mozky.

Znovu je všechno dobré, co slouží nejnestoudnějšímu obvinění obžalovaného. Ale tentokrát se už prokurátoři nedovolávají ani domněnek, ale rovnou lžou. Referát v Lidové demokracii ze dne 4. dubna zachycuje, že státní prokurátor nabídl důkazy o tom, že obžalovaný J. Urban byl členem sítě gestapa a že jemu vyzradil pobyt polského kněze ukrytého v klášteře františkánů. Čte se výpověď konfidenta gestapa a velmistra řádu Maltézských rytířů Bobeho, v níž Bobe vypovídá, že obžalovaný Urban gestapu nabízel, že mu bude kdykoliv k disposici. Stejný obsah vychází najevo ze soudních spisů s Oberhauserem. - Předseda: "Tady se mluví ve dvou případech o tom, že jste s gestapem spolupracoval." - Obžalovaný: " To není pravda." Prokurátor: "S kým jste se stýkal na gestapu?" - Obžalovaný: " S nikým." - Prokurátor: "Znáte člena gestapa církevního oddělení Kiesewetra?" - Obžalovaný: " Ne." Na to prokurátor žádá, aby byla čtena Kiesewetrova výpověď, která pak znovu potvrzuje, že obžalovaný františkán pro gestapo pracoval a dokonce se mu nabízel, že mu kdykoliv nabídne informace.

Strůjci této hanebnosti chtějí nejodpornějším způsobem zošklivit důstojnost kněze a myslitele. Zapomněli, že jsou ještě lidé, kteří mohou hlasitě vykřiknout pravdu: viděli jsme tohoto kněze a myslitele, našeho drahého otce Jana v kobkách Gestapa, mučeného, trýzněného, ale statečného. Ale viděli jsme prokurátora dnešních státních soudů a viděli jsme ministerského předsedu dnešní komunistické vlády, když byly kápy svých spoluvězňů a hnali je s bičem v ruce do plynových komor. Otce Jana můžete žalovat pro jediné provinění: že byl také zatčen gestapem, vyslýchán, trýzněn, ale přesto mlčel a nedělal bachaře. Proto proti němu mohou mluvit smyšlené a falšované protokoly gestapáků, kteří byli oběšeni již před 3 roky. Obrovitá postava otce Jana znovu však klečí na studené podlaze žalářní kobky a pokorně sehnuta modlí se za své věznitele... včerejší i dnešní.

Kdo zaslechl ono drastické přiznání P. Braita - ovšem vystřihané ze zvukového pásu pro potřebu lidově demokratického rozhlasu - jak se ho hluboce dotknou slova o Kříži neseném právě o čase velikonočním na Golgatu. Jakou živou skutečností - osobně prožívanou - stala se slova tohoto odsouzeného řeholníka, napsaná v roce 1948: "Nemůžeme zapříti Kříž Kristův, ani se zań styděti, ani si přáti, aby byl konečně překonán. To je herese čekat od nöj nějakého nákroku, anebo od nějaké kosmické katastrofy blažený stav na zemi, s vyloučením Kříže Kristova. Ne, ten tam bude stát a musí stát vždycky, Jednou byl Křížem svět vykoupen a k Bohu přivedon, jednou Křížem lidé uvěřili Kristu a jenom Křížem také roste Církev dále. Jenom Křížem přemáhá svět. - Stále musíme jednak křižovat sebe, to porušené v sobě, jemuž se nelíbí sebezápor a potírání sebelásky. Jednak bude Kristovo učení vždycky odporné satanu, vždycky se bude proti němu stavěti, vždycky je bude nenávidět. - Kristus stojí ostře proti světu a svět proti Kristu. Nikdy se tyto protivy nesmíří. Iluse o tísíciletém nerušeném království Božím si mohou dělat jen lidé, kteří nejsou proniknuti Duchem svatým, protože Duch svatý je poslán Církví, aby ji připomínal vše, co Kristus učil a konal. A Kristus vítězil, vítězil Křížem a KŘÍŽ ODKÁZAL SVÝM UČEDNÍKŮM, jako své dědictví. A to nejenom, drobné denní kříže, nýbrž i onen svůj velký Kříž boje se satanem, s hříchem. Kříž Kristův tu stojí na věky až do konce světa jako obět lásky Otci. Stojí tu na věky mezi námi, abychom i my touto obětí mohli podávati celý svůj život jako obět. A protože máme Krista stále vyobrazovat I ZPŮSOBEM NEJVYŠŠÍM A DOKONALÝM, ŽÁDÁ A BUDE BŮH ŽÁDAT VŽDYCKY OD NĚKOHO I ONO ZTOTOŽNĚNÍ ÚPLNÉ S OBĚTÍ KRISTOVOU. Tak nemůžeme zcela prchat před Křížem Kristovým, ani si přát, aby byl Kříž Páně odstraněn, dříve než Pán sám ukončí jeho svědectví na této zemi."

P. V L A D I M Í R O.P.: TOMU, KDO CHCE ŠÍŘIT KŘESŤANSKOU MYŠLENKU.

Ve výchově mládeže došlo k zajímavým pozorováním. I v krajích úplně katolických, kde výchova byla svěřena pouze katolickým učitelům, vyučujícím v duchu křesťanského názoru světového, kde mládež procházela při opuštění školy exercicemi, kde i potom byla masově organisována v katolických organisacích, kde tedy podle zdání byly nejideálnější podmínky pro katolickou výchovu, přece tato mládež v jiném prostředí neobstála a propadla z největší části mravně i nábožensky. Všeobecně byla u ní pozorována nesamostatnost v plnění náboženských povinností a nedostatek náboženského uvědomění a přesvědčení a jen povrchní základy náboženské výchovy a nauky. Mohli bychom takovou mládež přirovnat asi k žáku, který je zvyklý na jednoho učitele a jednu třídu, který se učí svůj úkol zpaměti a dovede jej pak bezvadně odříkávat před svým učitelem a třídou. Přijde-li však jiný učitel a táže se více na smysl naučeného úkolu, po případě nezvyklými otázkami, žák je přiveden z rovnováhy a nedovede odpovědět. Podobně i mládež, vychována v tradičně katolickém prostředí si zvykne na plnění náboženských povinností, nasákne tradicí a chová se jako všichni ostatní, aby nebyla nápadná ve svém okolí. Dostane-li se však do jiného prostředí, nedovede se orientovat, nedovede odpovědět na spoustu překvapení, nedovede si vysvětlit chování druhých lidí, začne pochybovat i o svém dosavadním jednání, hlavně převažuje-li ji okolí vzděláním, záměžností a odborností. Pak ztratí samostatnost a řídí se pouze podle svého okolí, protože už z domova je zvyklá se řídit většinou.

Vychovatelé a teologové si lámali dost hlavu nad neúspěchem těchto tradičních metod a bez ostychu poukazovali na některé závady této výchovy. Nauka se podávala příliš "katechismovým" způsobem, děti byly povinny učit se z paměti čarovné a nesrozumitelné formulky. Vychovatelé byli oslepeni v tradičně katolickém prostředí kvantitou, neboť všechna mládež plnila své "povinnosti" a účastnila se vyučování. Proto se vychovatelé drželi stále starých metod, spokojovali se s podáváním pravd "kazatelsky", celému množství najednou a autoritativně. Tato výchova byla víc záporná, než kladná. Poukazovalo se mnoho na povinnosti a zákazy, bez ukázání pravého dobra a hodnot křesťanské nauky a morálky. Proto mládež chápala plnění náboženských úkonů jako "povinnosti" a v přikázáních viděla pouze přítež a vykřičník s nápisem "Nesmíš!" protože jsi katolík! V jiném prostředí se pak cítila osvobozena od těchto "povinností a zákazů", protože nebylo ani dozorce, ani soudce. Ani ve spolcích nebyla výchova jiná. Hledělo se především na počet členů a rychlé odbavení náboženské výchovy ve formě oficielní přednášky a společného přijetí sv. svátostí. Bohužel musíme doznat, že TOTO TRADIČNÍ PODÁVÁNÍ NÁBOŽENSKÝCH PRAVD SE MÍJÍ ÚČINKEM. NA KÁZÁNÍ NEPŘIJDOU TI, KTEŘÍ BY TO NEJVÍCE POTŘEBOVALI A I PŘEDNÁŠKY VE SPOLCÍCH SE VYSLECHNOU JAKO POVINNOST A HLOUBĚJI SE O NICH NEPŘEMÝŠLÍ.

Mládež je dnes zhýčkána stylově vybroušenými a přitažlivě podávanými přednáškami v rozhlase, pokud má o ně zájem, a nepůsobí na ni kázání většinou horších, než lepších kazatelů, kteří káží v tradičním kazatelském tonu, a k tomu ještě příliš dlouho. Kino s nesčetnými obrazově i zajímavě podanými příběhy a romány činí kazatelské příklady často směšnými. Je pravda, náboženské problémy a mravní poučky nejsou nikdy samy o sobě tak zajímavé a přitažlivé jako romány a filmové historky. I když se konají všelijaké pokusy lidem podávat tyto v přitažlivém a pestrém obalu, musíme doznat, že v tom na konkurenci nestačíme, protože nelahodíme smyslové části člověka, nýbrž vyžadujeme vždy přemáhání, bez něhož není nic velikého. Konečně dnešní záplava propagandy v étheru i v novinách naučila lidi vidět pravdu u toho, kdo má na své straně víc potištěného papíru a více radiových vln. Toto vše mělo ovšem na moderního člověka jeden neblahý vliv. Stal se stádovým, zvykl si na servírování hotového světového názoru, i mravního posuzování věcí a skutků, odvykl si řídit se svým svědomím a mít vlastní mravní zodpovědnost. Co dělá většina, to je mravné, a co většina přijímá jako pravdu, to je pravdivé. Při tom se těžiště zájmů přenáší stále víc do světa technického a hmotného a opouští duchovní a mravní. Že většina lidí byla takto "zestádovatěla" dokazuje vzrůst moderních diktatur, neboť jen stádový člověk je materiálem, na němž se diktatury vyšvihnou.

S těmito skutečnostmi musí počítat dnešní náboženská a mravní

výchova v katolických spolcích. HOUFOVÁNÍ JEŠTĚ VÍCE PŘISPÍVÁ K TOMU, ŽE ČLOVĚK SE STÁVÁ STÁDOVÝM, TŘEBA I V NÁBOŽENSKÝCH OTÁZKÁCH. SPOLKY STARÉHO RAŽENÍ ZTRÁCEJÍ DNES VÝZNAM A ÚČINNOST, protože mládež má instinktivní odpor k jakémukoliv organisování po smutných zkušenostech jednotných organisací z diktátorského nařízení.

Dnes jde hlavně o probuzení jednotlivcova svědomí, o probuzení citu pro mravní zodpovědnost a samostatnost a výchovu k pevnému náboženskému přesvědčení na základě solidního náboženského vzdělání.

Chce-li zahradník zušlechtit odrůdu stromového ovoce nebo květin, nezaseje celý záhon najednou, ale pouze několik nebo dokonce jen jeden štěp, a tomu pak věnuje zcela zvláštní péči, roubuje jej, zušlechťuje, chrání před nákazou a střeží jako oko v hlavě. Tak se musí jednat i při výchově dnešní katolic. mládeže. KAŽDÝ JEDNOTLIVEC JE STŘEDEM A TERČEM CELÉ VÝCHOVY, NEEXISTUJE ABSTRAKTNÍ VÝCHOVA MASY, protože ve stádě se může vychovat opět jen stádový duch, který slepě následuje svého vůdce. Lidé nejsou olověni vojáčci, vysekaní šablonovitě z jednoho kusu olova, nýbrž jsou osobnosti se svými vlastními rozdílnými povahami, náklonnostmi, vášněmi a rozumovými a volními schopnostmi. Není-li výchova přizpůsobena těmto zvláštnostem každého jednotlivce, mine se cíle. Učitel, který se spokojí s přednešením látky, ale nezkouší, jak jednotlivé děti látku pochopily a jak ji byly schopny přijmout a nevyloží-li ji vlastně znovu každému dítěti podle jeho schopností, pak učinil snad zadost své povinnosti učitele, ale ne vychovatele. Této individuální výchově se dnes musí přizpůsobit katolické organisace. Samozřejmě se tím jejich struktura poněkud změní a nebude možno mluvit o spolcích ve starém slova smyslu.

Individuální výchova je pouze možná v osobním styku vychovatele s vychovávaným a ještě tak, aby vychovávaný necítil, že je vychováván, ale vychovával se více méně sám.

To je ale pouze možné v malé skupince dobrých přátel, kde jsou všichni jednoho ducha a jednoho srdce a pomáhají si všichni k jednomu cíli, mravní a náboženské výchově. Není totiž možné, aby se duchovní rádce věnoval této mravenčí výchově každého jednotlivce, na to nestačí časem a ani silami. Proto největší úkol připadá vybraným jedincům, okolo kterých se utvořila skupinka, za kterou jsou zodpovědni, a kdo jsou iniciátory celé práce. Tito v přátelském ovzduší malé skupinky, kterou dobře znají, se starají o cílevědomou a metodickou nauku a výchovu. Dávají hlavně podněty a navrhují problémy, o jejichž řešení se však musí pokoušeti každý jednotlivec. Tím je pak každý článek kroužku donucen k přemýšlení, k samostatnému usuzování a hlavně k objektivnímu pozorování, cvičí se sám v iniciativě. Náboženské vzdělání, dávané tímto způsobem, má oživit naučené katechismové poučky, a to tím, že jednotlivec bude mít osobní zájem na sebevzdělání, obtíže osobně přednese, a také osobně se je snaží vyřešit. Duchovnímu rádci připadá přes to větší úloha než v bývalých spolcích. Pokud je to možné, musí být v osobním styku s jednotlivci, jemu připadá řešení problémů svědomí a jeho výchova k usměrnění náboženské výchovy a pomocitam, kde průkopníci se svými vědomostmi a vzděláním ještě nestačí .

Rozhlédneme-li se dnes kolem sebe, musíme doznat, že tak samostatných a vychovaných průkopníků ještě mnoho nemáme. A PRÁVĚ O TO HLAVNĚ JDE DNES, VYCHOVAT VYCHOVATELE. KŘESŤANÉ SE NIKDY NESPOLÉHALI NA MASU. O tom svědčí podobenství o kvasu a zrnu hořčičném. V ROZHODUJÍCÍM BOJI NEROZHODUJE KVANTITA, ALE KVALITA. O věcech státu budou rozhodovat konečně ten, kdo bude mravnější, vzdělanější, charakternější, i když bude v menšině. Je totiž známa filosofická poučka, že DOBRO SE ROZŠIŘUJE Z VNITŘNÍ SÍLY. A proto to dobré, co mládež takto získá nezůstane jen u ní, ale aktivita ji bude nutit k sdílení tohoto dobra. A zde je kořen apoštolátu. Je už dávno známa zásada, že nejlepším apoštolem dělníka je opět dělník, studenta student, rolníka rolník,..jak to propaguje specialisovaný apoštolát kanovníka Cardijna. A jak je dnes účinná pouze výchova individuální, od člověka k člověku, tak je účinný dnes pouze individuální apoštolát, s touto výchovou

spojený a z ní plynoucí. NUTNÉ SE ROZLOUČIT S MYŠLENKOU PUSOBIT NA MASY. KŘESŤANSTVÍ JE PŘÍLIŠ ODPOVĚDNÝM NÁBOŽENSTVÍM A VYŽADUJE ODVAHY A VELKODUŠNOSTI SRDCE. PROTO SE NÁŠ APOŠTOLÁT SPOLEH NA OSOBNÍ PŘÁTELSTVÍ, NA DŮVĚRU NAŠICH CHLAPCŮ A DÍVEK K CHLAPCŮM A DÍVKÁM SVÉHO OKOLÍ. Teprve pak může apoštol apelovat na jejich hrdost a v některých případech se neukvapená zmínit o Bohu a Církvi. Přijde-li se hned k takovému chlapci s napomenutím a mravokárným kázáním, pak sklidí jen posměch a odpověď, aby se staral o sebe a druhé nechal na pokoji. Když jim ale skutkem předem dokáže své přátelství, ponůže v nesnázích, pak se stávají přístupnějšími, i když se u nich nedá hned očekávat úplný obrat. Trpělivost a obezřetnost jsou dvě hlavní ctnosti v apoštolátě. Pak se dají měnit lidé i věci. Nejdůležitější podmínka veškeré výchovy a apoštolátu je však jiná. Jen ten může dávat, kdo má sám a jen ten může zapalovat, kdo sám hoří! JEN TEN MŮŽE BÝT DOBRÝM VYCHOVATELEM A APOŠTOLEM, U KOHO JE PRAVDA KRISTOVA ŽIVOTNOU SKUTEČNOSTÍ A ZÁLEŽITOSTÍ SRDCE I MOZKU. Pak nezní jeho slova dutě, ale přesvědčivě, protože za nimi stojí skutky i život a velká láska ho pudí.....

NAJÍT CESTY, KTERÉ VEDOU K CÍLI!

Nevěra prožívá větší krisi než víra, prohlásil duchovní rádce Sdružení katolické mládeže P.Vladimír O.P. při své přednášce ke katolické mládeži v čsl. campu v Murnau. Rozvedl, jakými cestami se musí mladý katolík ve svém životě a ve své veřejné práci ubírat a upřímně a otevřeně mluvil o zlech, která zatěžovala český katolický život a sváděla z cest, které vedou k cíli. O nich tu bude řeč.

Musíme se dokonale zbavit onoho úpadkového rakouského katolicismu. Trvalo by dost dlouho, kdybychom si měli objasnit vývoj náboženské situace u nás za posledních 200 let, a tedy i příčiny, jak k tomu katolicismu došlo a čím se vyznačoval. Po světové válce jsme se od něho začali zdařile odpoutávat a proces pokračoval a bylo mnoho vykonáno, ale mohlo být ještě více vykonáno, kdyby se postupovalo plánovitě a znal se cíl. Nás to nyní svádí k tomu, že vidíme hlavní nebezpečí v komunismu a přehlížíme staré bolesti na našem národním těle a našeho katolicismu. Proces obnovy mezi námi už však nastal. Dnes se zřejmě rozlišuje praktický katolík a křesťan dobré vůle od oportunisty a člověka bez morálky. Má-li však náš život být svědectvím, musíme odhodit všechno, co zavání falešným křesťanstvím: 1/ Zbavme se politického partajnictví, jež odporuje evangeliu a jímž byl náš katolický život tak poznamenán! Bojujme proti každému partikularismu, proti pýše a přesvědčení o vlastní vyvolenosti! My jsme katolíci, a katolicita znamená všeobecnost-universalismus. Křesťanství je láska, neznající rozdílů rasových, národních, třídních, národně-společenských. Strhávat jej k službě nacionalismu nebo určité třídy, ztotožňovat jej s určitým režimem hospodářským nebo politickým, s určitou politickou stranou, s určitou dějinnou epochou, je křesťanství falešné. Máme kladný vztah ke každé SKUTEČNÉ hodnotě, protože křesťanství nevylučuje nikoho z možností spásy. Někteří katolíci se cítí dnes jako na koni: Proto ty výčitky do druhého tábora: My jsme měli pravdu, my jsme to věděli, my jsme to říkali! Ale odhoďme tuto povýšenost! 2/ Zbavme se konečně dogmatického podávání našich pravd. Moderní mladý člověk má instinktivní strach před dogmatem. Nacismus a komunismus zavazují své přívržence k slepé poslušnosti a víře ve vůdce. Mnozí totéž přičítají Církvi./Revue Skutečnost./ Musíme ukázat, že autorita Boží i Církve je autorita otcovská. Nepřicházet tedy na vlažného věřícího nebo nevěřícího s terminologií:Musíš! Druhý třeba ještě nevidí rozumnost víry a nemá dostatek světla a takové jednání jej odpuzuje. Sami nesmíme přitakat něčemu co není pravdivé, ale nemusíme celou pravdu podávat najednou a nečekaně a ukvapeně. 3/ Nebýt agitátorem! Strhuje k tomu mládí a aktivita, ale náboženství není politickým přesvědčením a my víme, že na druhé platí více slovo milosrdenství, soucitu, pomoci, solidarity, než fanatismus a arogance, která je neslučitelná s křesťanstvím - náboženstvím lásky. 4/ Odhoďme svatouškovství! Lidé, kteří zdánlivě projevují horlivý náboženský život, ale nenesou ovoce, ti nám nejvíce [illegible] že to typ lidí, běhajících z kostela do kostela, že by Pánu Bohu nebyli milí, ale v lásce k bližnímu to u nich skřípá. Odhoďme falešnou sentimentalitu, nepravdivost v obcování, přepjatost vůbec! 5/ Zbavme se [illegible] používání cyrilometodějství!

CÍRKEV KRISTOVA

J A N Č E P : RELICTO EO FUGERUNT.

Znali Ho celá tři léta, tváří v tvář; znali Ho v jeho lidské podobě, v jeho styku s věcmi země, u stolu nad jídlem a unaveného v prachu cest, slyšeli se od něho jmenovat každý zvlášť svým jménem, cítili na sobě pohled jeho očí, lidský přízvuk jeho lásky. Cítili se k Němu poutáni duší tělem a následujíce Ho, opustili všecko. Ne že by snad rozuměli všem jeho řečem; ba, zdálo se jim někdy tvrdé, co mluví; a On někdy - zvláště v poslední době - jako by byl právě zdůrazňoval to nejméně pochopitelné, to, co se nejvíce příčí pýše rozumu a slabosti těla: pokoru a odříkání, nutnost svého utrpení a smrti, a takové dráždící tajemství, jako že Jeho tělo jim musí být za pokrm a krev za nápoj.

"Pane, ke komu půjdeme?" odpověděl tenkrát Petr jménem apoštolů na jeho otázku, chtějí-li i oni od něho odejíti pro tuto řeč, "která jest tvrdá, i kdož ji může poslouchat..." Odpověděl tak, ne že by byl chápal víc než jiní; odpověděl tak ne bez nádechu jistého smutku, ale s horoucností celého srdce a z pevnosti víry, kterou neměl sám ze sebe. Ne nadarmo byl svědkem slavného proměnění svého Mistra na hoře Tábor, ne nadarmo ho zasáhla sladkost toho tajemného světla, sladkost, která ho ponoukala k ztřeštěnému návrhu: Postavme tu tři stánky...

Miloval svého Mistra jako Jakub a Jan a Ondřej a Filip a ostatní, kromě snad toho jednoho, záhadného. Viděli všichni, že Ježíš nemůže lhát a že mluví, jako nikdo nemůže; jeho častější a častější narážky na ohavnou smrt byly na chvíli přehlušeny křikem Hosanna, když vjížděl do Jerusalema jako král, po cestě vystlané ratolestmi... A přece to potom dopadlo všecko tak strašně, hůř, než by si to kdo z nich byl dovedl představit...

Po těch vážných a sladkých řečech posledních dní, plných krutých předpovědí, ale zároveň divné útěchy a naděje, po těch sladkých slovech na rozloučenou a zároveň na shledání přišla ta úzkost v Gethsemanech, ten smutek a ta sklíčenost srdce, z kterých na konec usnuli, tak jako dítě usne z pláče. A pak to ostatní, všecko jako ve zlém snu: to noční přepadení, ty klacky a ty pochodně; a On se nebránil, On se dal odvést jako zločinec... I padl na ně strach a rozutekli se; a Petr, ten, který vždycky svědčil za ostatní a který se ještě večer tloukl do prsou, že i kdyby Ho všichni opustili, on že mu zůstane věren... Petr měl odvahu třikrát opakovat, že nezná toho člověka.

Co se dálo v jejich srdcích v těch strašných hodinách, když slyšeli, kterak byl jejich Mistr vláčen od jednoho tribunálu k druhému, s rukama svázanýma, pokryt ranami a slinou; když klopýtal jerusalemskými ulicemi pod svým strašným břemenem, s tím příšerným vínkem zaraženým do čela; když se vztyčila nad městem šibenice, jeho lůžko poslední, trůn jeho království, o kterém jim tolik mluvíval; a když na konec zazněl do denní tmy ten veliký výkřik, nepochopitelnější než všecko, co se jim kdy zdálo nejasného v jeho řečech: Bože můj, proč jsi mne opustil?

Můžeme si jakž takž představit, jak při tom trpěla jejich lidská láska; smíme se odvážit ptát, co se dálo s jejich vírou? Nebyli v pokušení pokládat vítězství Velerady za naprosté a definitivní? Kam se podělo slíbované království a oněch dvanáct stolic, s kterých budou soudit dvanáct pokolení Israele? Nepřijali ještě Ducha Osvěcujícího, a ačkoliv vídali denně po tři léta lidskou tvář Kristovu a cítili na sobě vyzařování jeho božství, myšlenka na zmrtvýchvstání v nich zemdlela nad tímto bezduchým, potrhaným tělem... Ne, Ježíš jistě nelhal, ale co si počít tváří v tvář této skutečnosti tak zkroucené?

Jak jsme jim blízko v této lidské slabosti, jak jsme jim na ni vděčni! Jak jsme vděčni Petrovi za jeho zapření a všem za jejich nedůvěřivost a nedůvěru! Neboť právě na tuto lidskou bídu a slabost můžeme zavěsit svou naději, svou vrávorající sílu. Cítíme-li se s nimi tady na jedné půdě, proč bychom měli zoufat nad druhou částí jejich utrpení a slávy - nad onou cestou, která by se nám zdála bez tohoto důvěrně sdělujícího prelúdia tak zbytečně nepřístupná?

Jak se asi překvapil ten paprsek nedělního rána, když ještě všecko leželo ustydlé v sáku, zvěst oněch žen o hrobě neuvěřitelně otevřeném! TEN VÍTĚZNÝ PAPRSEK SVĚTLA, naděje života oslaveného; neboť vstal-li On, vstaneme i my.

OTEC BÍLÝ: CÍRKEV : REVOLUCE - REFORMACE

REVOLUCE je z latinského REVOLVO, PŘEVRACÍM. Revoluce převracÍ na ruby stávající řád: politický, hospodářský, nebo náboženský - a to třeba i násilím. Napoleon prý měl pronést tuto větu: "Revoluce se týká vždy tří; prvý ji provádí na učet druhého a třetí z ní má užitek." Doklady o pravdivosti této myšlenky máme z nejnovější doby. Církev nikdy nepostupovala revolučně, protože v každé revoluci dochází k nespravedlnostem a nelásce. Nic na světě není úplně špatné, každé zlo má v sobě alespoň kapku dobra. Převrátí-li se pak na ruby, zničí se ta část dobra s ním a tím se už revoluce poskvrňuje a končí v druhém bludném extrému. CÍRKEV POSTUPUJE REFORMAČNĚ. APOŠTOLOVÉ A KŘESŤANÉ PRVOTNÍ CÍRKVE SI NEŘEKLI: NYNÍ SE ZMOCNÍME HLAVNÍCH A DŮLEŽITÝCH POSTŮ A PROVEDEME REVOLUCI A POTOM PŘEŠKOLÍME LIDI NA KŘESŤANY. ŠLI Z DRUHÉHO KONCE. Prvně udělali z většiny lidí dobré křesťany a starý řád se zhroutil sám, bez revoluce a škod s ní spojených, takže na př. v kultuře není ve 3. a 4. stol. významnějšího muže, který by nebyl křesťanem. Poslední zástupci staré kultury jsou zároveň představiteli a tvůrci křesťanské kultury. /Sv.Jeroným, sv.Augustin./ Také život hospodářský v prvních křesťanských stoletích se opíral o nekřesťanské otroctví, které bylo i pro vzdělané pohany něčím samozřejmým - jako na př. pro Aristotela. Křesťané nebojovali lomozně proti otroctví a nerozněcovali poddanské revoluce, i když jejich nauka o stejné ceně každé duše, její svobodě a vzájemném bratrství všech lidí se tomu příčila. Prvně dokázali sami křesťané, že také podle této evangelické nauky žijí, sami otroky propouštěli, a při větším množství křesťanů otroctví prakticky pominulo.

CÍRKEV NEPOSTUPUJE REVOLUČNĚ, ALE REFORMAČNĚ. Slovo REFORMA je od latinského REFORMO, ZNOVU UTVÁŘÍM, DÁVÁM ZTRACENÝ TVAR. Církev je společnost, v níž se, jako v žádné jiné projevují dva prvky a dvě tendence: božské a lidské, časné a věčné. Církev je síť, do které se chytly i špatné ryby, Církev je pole, na kterém mezi pšenicí roste i koukol. /Mat. 13, 24, 47/ Církev žije ve světě a přece má nadpřirozený cíl a jsou v ní uloženy nadpřirozené prostředky spásy spravované lidmi. Proto se pohybovala a pohybuje vždy v dvojím nebezpečí. Zesvětštění - a odpoutání se od skutečného života. Oba směry jsou extrémní a na škodu Církvi. O zesvětštění Církve se ví mnohem víc, často víc než je pravda, o druhém nebezpečí, ji neméně ohrožujícím od přehnaných spiritualistů, se ví málo. A přece Církev sama bojovala anathematy proti tomuto směru, odsuzovala apokalyptické a chiliastické proudy, stejně i františkánské spirituály, nepočítající se skutečným světem. Často právě směr spiritualistický přispěl k tomu, že nastala v Církvi reforma, že došlo k očišťování od přílišného zesvětštění, ale v napětí, když tento směr přestřelil, ocitla se na půdě mimocírkevní. Reforma je krokem pomalým, ale jistým, zachovává spravedlnost a lásku.

Největší touhou Církve vždy bylo reformovat sama sebe, obnovovat svůj život v celé čistotě Evangelia, i v [illegible] prostředí a v nových okolnostech v nové době. Že je při tom zachovávána duchovní jednota, vděčí Církev svému jednotícímu principu, rozlodujícímu v poslední instanci - PAPEŽSTVÍ, s Kristovým příslibem jeho neomylné ochrany. Všechny ostatní reformní pokusy, nezávislé na této autoritě, nebo jí neschválené se zhroutily a vedly k většímu zmatení duchů, než z kterých je chtěla ona reforma vyvést, a končily k většímu úpadku. - I dnes je třeba provést reformu - obnovu. Reformou Církve se obyčejně myslelo reforma papežství, prelátů a kněžstva. Dnes je dle papežství na výši jako málokdy v dějinách, rovněž klerus je tak vzdělaný a mravný, jako snad nikdy před tím. Dnes jde hlavně o reformu v udech. Tyto jsou dnes více zesvětštělé, než "odsvěcštělé", jsou přikovány ke světu ocelovými pouty peněz a hmotných zájmů. Za je třeba rozbít a dát vzlet k hodnotám zapomínaným a k Bohu, k němuž dobra tohoto světa jsou pouhým [illegible].

Tím, že se Církev reformuje, [illegible] se svým dostatí

ztracenou podobu díla Božího. Církev není pomyslná, skládá se z křesťanů. Tito tedy musí začít svou obnovu, výzva už je dána, v čele stojí papež, je tedy jednota zaručena. Obnoví-li křesťané svůj život, zlepší se tím Církev, obnoví se její přirozený i nadpřirozený život v plnosti a obnoví se tím i svět, do kterého budou zářit celé proudy nadpřirozeného světla z života Církve. To je také smysl Milostivého léta 1950 a obsah výzvy Svatého Otce: OBNOVOU KŘESŤANŮ K OBNOVĚ SVĚTA!

A. B L A N C D E S A I N T - B O N N E T: CÍRKEV JEST PRAVDA.

CÍRKEV JEST PRAVDA. Čím je svět b e z p r a v d y? Trvá již šest tisíc let a stále se hledá pravda: a tomu se říká filosofie? CÍRKEV, pravím, JEST PRAVDA, a pravda jest znalost člověka, jeho postavení v lůně bytí, jeho poměr k Tomu, který tvoří bytí, znalost Společnosti a jejího účelu, jakož i nejvyšší vysvětlení života! Proč je člověk stvořen, jaký je účel? Víra jest osou veškeré soustavy. Ostatní otázky, jako myšlenka, mravnost, právo a olitika se o ni opírají. CÍRKEV JEST PRAVDA... Velcí duchové vidí jednotu; Stvoření jest jedno, jest jednotou, kterou třeba obsáhnouti. Ale zatím dobro, tento svět, Bůh, spravedlnost úplně mizí z myslí. Možno podati důkaz o živoucí inteligenci, o podivuhodné obraznosti a nenapodobitelném talentu. Ale přesto jest člověk toliko měď zvučící, jestliže nemá jednoty. Odkud by pocházela praktičnost lidí? Celek jest to, co existuje a co třeba obsáhnouti. CÍRKEV JEST PRAVDA... A protože ji ztratili, jejich duch, domnívající se, že má světlo, zapadl v jakési dětinství. Zapomínají na věčné ideje pro trochu sena nebo prachu, jenž je u jejich nohou. Věda zničila myšlenku. Duch člověka nebude se moci ubrániti analyse, jež ho rozkládá. Již také mizí věda, tento prach myšlenky, v pantheismu, v němž zmizely jak věda tak i moudrost Východu. JEDINĚ KATOLICISMUS zachránil rozum před ztroskotáním. Říká lidem: Kde by byla pravda za šest tisíc let, co svět stojí? A nikdo nemohl odpověděti. CÍRKEV JEST PRAVDA...

Konečně lidstvo ve svých nejlepších myslitelích, ve svých srdcích nejstatečnějších a národech nejvznešenějších nám ukázalo věříc, že mohlo věřiti, a jdouc kupředu, že mohlo postupovati! V přítomnosti nebes, této překypující harmonie, jaký má smysl tento svět, jenž nás naplňuje obdivem, jestliže jeho cíl je vzdálen a neznám na zemi?

Být katolíkem, k tomu je třeba dvou věcí: Ctnosti a dobrého smyslu. Smysl mravní nelze oddělovati od jakéhokoli jiného smyslu. CÍRKEV JEST PRAVDA... Není možno poznati věci se strany odporující Bohu. Dobro nám praví, v kterém bodě jest světlo. Ale člověk, který neuvažuje, že Nekonečnost dává každým okamžikem bytí, jak by pomyslil, že od Nekonečna přijímá pravdu? Lidstvo jako dítě neví, kdo ho drží. Ze všech stran se k němu vztahují ruce: zde je to rodina, vychování, příklady, láska; tam zase Autorita, ochrana, spravedlnost, mír a konečně pravda. CÍRKEV JEST PRAVDA... To znamená, že Církev rozšiřujíc pravdu mezi lidem a nastolujíc svědomí, svobodu a rozum, všechny tři krutě pádem oslabené, a znovu získávajíc lidem Milost a Lásku, tato bohatství nadpřirozená, jež přicházejí nikoli zničit přírodu, nýbrž doplnit ji, že Církev založila pravou Civilisaci, založenou na skutečném rozvoji lidské přirozenosti. Církev jest metafysickou příčinou trvání a trvanlivosti Civilisace mezi námi. A jako křesťanské národy postupno vzešly z Církve, tak také budou chátrati tou měrou, jak se od ní budou vzdalovati. Takto může postupně zahynouti celé křesťanstvo... Církev bude žíti až do konce. V agonii naše údy ochromnou jeden po druhém, když srdce ještě bije... Ale všechno odumře, jakmile přestane srdce bíti. A člověk zmizí ze země zároveň s pravdou...

Ale vy, cožpak se nebojíte Boha? Včera jste usilovali o to, aby zákony byly atheistické a dnes chcete, aby Církev podlehla. Jestliže zraňujete Církev, Bůh bude bíti svět. Zabere lidstvo do svých trestání. Jestliže pronásledujete Církev, obávejte se o svou Civilisaci! Strachujme se sami o sebe, o své vlastní pokolení, jestliže vyháníme Tu, která nás vychovala. Jestliže Evropa chce vlastní rukou zardousiti Tu, která ji zrodila, její bezectnost překoná bezectnost Židů a tento národ [illegible] se pozdvihne pro Boha.

Bojme se, abychom za to nezaplatili svou duší, abychom nerozpoutali na sebe hlas posledního soudu a nezpřísnili hodinu světa, který trvá jen pro Světce!... Což lidé necítí, že budou-li chtíti obětovati Církev, Bůh je už nebude slyšeti? Lidé ukřižovali Jeho Syna, ačkoliv svou lásku k nim a svým srdcem bez pýchy dokázal, že jest Bůh. Nicméně mohli říci, že ho přes výstrahy Proroků nepoznali. Ale což budou moci říkati o Církvi, která je zahrnula svým dobrodiním, že ji neznali? K čemu ji mohou přirovnat zde na zemi? Slovo ukřižované odpouští lidem, neboť neví co činí, ale což neslyšíte hlas, volající za Církev, že jim neodpustí, neboť ví co činí? ...

Svět "jenž chce vládnouti a veseliti se", má nenávist pýchy k Té, jež ho žádá, aby se podrobil a trpěl. Proto je Církev postrachem pro svět, který triumfuje. Ale svět bude zničen, bude-li chtít zasadit poslední ránu Církvi. Svět zahyne, když jeho osudná nenávist nebude již moci Církev snésti, neboť Církev nebude již moci svět zachrániti. Den, v němž vládcové a národové, moudří i nemoudří, v němž tento celý svět, jehož útoky byly až dosud částečné, se pozdvihnou, aby dokonali ve své nenávisti smrt, tento den bude poslední... Člověk nemůže býti bez Církve: CÍRKEV JEST PRAVDA...

"Pane nebes i země, pohleď na naši pokoru! Ukaž, že neopustíš doufající v Tebe, nýbrž že pokořuješ ty, kteří spoléhají na svou sílu." Nevcházej v soud s tímto lidem; už dávno jej uvrhli do bludu a jenom Tvé rámě může jej zachrániti. Nám přísluší zahanbení, ale Tobě milosrdenství! Učiň, Pane, aby země opět byla naplněna Tvou mocí a všichni pochopí Tvou slávu.

P. S I L V. M. B R A I T O O. P.: CÍRKEV - MATKA.

Tento článek dominikánského řeholníka, odsouzeného komunistickým Státním soudem v Praze na 20 let těžkého žaláře ve velikonočním procesu v Milostivém roce 1950, byl otištěn ve filosofické revui „Na hlubinu" v r. 1947.

Mateřská činnost Církve se projevuje stále jedním nejnevděčnějším úkolem, mateřským varováním a upozorňováním. Čas od času se dají lidé opojiti silným vínem domnělé svobody, dobových, módních hesel. Bývají jimi strženi skoro všichni. Protože skoro všichni, i z nejlepších, jsou aspoň nakaženi, jako v době osvícenství, pak revoluční, pak romanticko-pantheistické, a potom socialisticko-komunistické. Lidé se smějí jejímu varování a vykřikují o jejím zpátečnictví. Ale tak, jak se ukázalo, že měla pravdu, když varovala před komediantským osvícenstvím, které nakonec se utopilo v moři frází o lidskosti, jako se ukázalo nebezpečí revolucionářství bez hlavy a smyslu, protože se utopilo v krvi nejlepších, utracených luzou, jako se ukázal nelidským liberalismus, jako bylo dáno za pravdu jejímu varování před hegeliánským dialektismem, který skončil v nacismu, podobně dají za pravdu jejímu varování před dialektismem marxistickým... Ovšem, lidé velmi brzo zapomínají na tuto službu a co chvíle jí přičítají příčeň k některému z těchto omylů, který ona první odhalila v jeho nebezpečí. - Ale ona je matka i v tom, že přijímá bez výčitek a bez nekřesťanského sebevědomého zadostiučinění lidi, když jsou nasyceni svými omyly. Přijímá je, jakoby nikdy se nebyli od ní odloučili. Její radost nad návratem bloudícího syna dovede utlumiti všechny hořké vzpomínky. - A zase hledí do budoucnosti, dopředu a zase varuje a zase není chápána a milována tam, kde nejvíce miluje a kdo se nejvíce chvěje její starostlivá láska. Bude upozorňovat, varovat až do skončení světa, a bude až do skončení světa zároveň kladně podávat učení Kristovo, které by mohlo proměniti svět.

Moudrá Matka Církev tedy, když nemá přímého vlivu na utváření světa, posílá své děti v duchu Katolické akce na všechna místa a do všech povolání a stavů, aby její synové vnesli jejího, to jest Kristova ducha do zřízení lidské společnosti. A protože její děti jsou jí Církví, proto její vliv se takto uplatní, i když ji chtějí protivníci vyloučiti ze všeho vlivu. Jen musíme si uvědomiti my, děti Církve, že máme povinnost uznati tento svůj závazek k Církvi, jako ke své matce.

DUCHOVNÍ ČETBA

Duchovní četba je jedním z předních prostředků života duše. Vždyť žijeme z toho, čím naplníme svou mysl! A vkládám-li do své duše pravidelně vznešené představy o Bohu a svatosti, nemohu býti jich prázden. A čím jest plna mysl, tím se zabývám, to přeplývá do mých citů, názorů, slov a jednání, do tónu mého vystupování a konečně PŘETVÁŘÍ celou mou OSOBNOST.

A mám-li o Bohu často mysliti, pak potřebuji nutně VĚDĚTI O NĚM, a to nikoliv něco ze své fantasie, nýbrž to, CO JEST A CO O NĚM VÍME!

I. Proto jest prvním pramenem duchovní četby PÍSMO SV., které ovšem nutno čísti DOBŘE a podle jistého postupu. Nejprve NOVÝ ZÁKON a zněho evangelium sv. Marka, pak Lukáše, pak Matouše a Jana. Potom Skutky apoštolské, pak některé epištoly. STARÝ ZÁKON se nám přiblíží nejprve knihami HISTORICKÝMI, potom knihami MOUDROSTI, dále ŽALMY a konečně můžeme čísti knihy PROROCKÉ. Vydatnou četbou duchovní jsou však i spisy sv.Otců a životopisy svatých, pokud jsou dobře psány. Nepravím však, že Písmo svaté jest prvním pramenem četby postupem, myslím spíše vážností. Prvním pramenem je na př. BOHUMILA SV.FRANTIŠKA SALESKÉHO nebo podobné spisy rázu obecné zbožnosti. Po nich ŽIVOTOPISY, pak NÁSLEDOVÁNÍ KRISTA, potom PÍSMO SV.

II. Mnoho záleží na tom, JAK DUCHOVNĚ ČTU! NEJPRVE seberu své myšlenky, potom KLIDNĚ, v tichu srdce, poprosím vřele o osvícení a hnutí Ducha Svatého. Načež teprve začnu Čísti:

POZORNĚ, abych zachytil vše, co pro mne Pán uchystal v této chvíli,

POMALU, ne abych přečetl mnoho, nýbrž abych poznal a prožil mnoho,

POKORNĚ, ne posuzovačně, abych měl srdce učelivé. Studium ponechám na jindy, v četbě duchovní jde o poučení ducha a srdce,

ZBOŽNĚ, dávaje pozor na hnutí milosti v sobě, - zastavuje se tam, kde pocítím výčitky, lítost, lásku, pokoru, stud, touhu po Bohu, vděčnost, radost... tak dlouho, pokud mi ona věta neb hnutí dává čerpati poučení a posilu. Při tom volám v duchu vroucně k Duchu Svatému, aby ve mně zúrodnil a upevnil tato hnutí, touhy a předsevzetí, abych je pak v životě prováděl.

ZAKONČÍM pak kratičkou modlitbou: "Bože Duše Svatý, pramení světla poznání a síly jednání, jenž jsi dal služebníku svému dobré poznati, dej také sílu poznané prováděti, myšlenku a slovo v život proměňovati, jenž by po změně v tomto věku stal se životem věčným v tobě, jenž žiješ a kraluješ na věky věkův. Amen."

/Toto je četba ze spisku P.Dr.Jana Ev.Urbana O.F.M. ,,K Bohu.,, Otec Jan, jenuž někteří z nás vděčí za přivedení k Církvi, k onomu "věčnému prameni světla a pravému štěstí", byl také umlčen a odsouzen komunisty na 15 let do žaláře, ale jeho hlas zní o to silněji a pronikavěji v našich duších a volá nás, abychom pevně nesli Světlo, pro nějž on šel trpět. ,,Duchovní četbě,, - kterou budeme v ,,Křesťanské obrodě,, pravidelně uveřejňovat, klademe jeho jméno na úvod./

S V. T I C H O N Z A D O N S K Ý: KŘESŤANOVA VLAST.

Motto: Nemáme zde příbytku trvalého, ale hledáme budoucí.
/Žid. 13,14./

Všemi způsoby snaží se nepřítel člověka trápiti zbožné duše, které povstávají proti němu, které opovrhují jeho mrzkými, Bohu odpornými radami. Přivádí na ně skrze své služebníky - zlé lidi - všemožné nehody. A jak často svou chytrostí dosáhne toho, že zbožná duše je vypuzena ze svého domu, ze své vlasti a ztrácí své blízké a drahé

Jak má křesťan nalézti útěchu? Jak se má potěšit člověk vyhnaný z domu a vlasti, z a ený známých a příbuzných?

BEZ BOŽÍHO DOPUŠTĚNÍ SE NEDEJE NIC. Ani to tvoje vyhnání. Opravdu, lidská zloba tě vy é í. ale Božím dopuštěním. Ani satan, ani jeho služebníci by ti nemohli nic uděl t kdyby to Bůh nedopustil. Co se může přihodit člověku a zvláště věřícími bez prozřetelnosti a vůle Boží?

Bůh vidí vše! Kdo vyhání, koho vyhánějí, proč a k vůli čemu. Odporuč Boží prozřetelnosti své vyhnanství a pak se on o tebe postará. Pamatuj, že KŘESŤANÉ JSOU HOSTY A C ZINCI NA TOMTO SVĚTĚ /Žid.11,13/ a nemají zde trvalého příbytku, ale hledají budouc. /Žid.13,14/ a očekávají město pevně založené, jehož stavitelem a tvůrcem je Bůh. /Žid 11,10/

A proto je život křesťanů na světě podoben zajetí a putování. Když je tomu tak, pak je jim ně lhostejno, kdo mají prožít svou pout, zda ve vlasti a v domě, kde se narodili a byli vychováni, či v cizí zemi, kam byli vyhnáni a kde jsou v zajetí. Je lhostejno, jak dlouho jim Bůh velí putovat na tomto světě. Proto i tobě má být lhostejno, žiješ-li ve svém domě nebo někde v cizí krajině. ODEVŠAD MŮŽEŠ STEJNĚ POZVEDAT SVÉ ZRAKY K NEBI, svá vlasti a k tomu, který v nebi přebývá, k Otci nebeskému; a on stejně na tebe shlíží ze svého svatého nebe, žiješ-li ve své vlasti nebo ve svém domě a žiješ-li v cizím kraji. A míloštivěji ještě shlíží na tebe ve vyhnanství, jako na vyhnaného a tupeného lidmi jako milosrdný otec má s tebou soucit a chystá ti korunu slávy věčné.

Každé místo, kraj i město je Boží. Hospodinova je země, i vše co ji naplňuje, svět i všechno, co na něm žije/Ž. 23,1./. A náš Bůh je na každém místě. Bůh náš je nadějo všech končin země i toho, co jest daleko v moři/Ž. 64, 6/ Pamatuj, že na každém místě je jeho království a jeho panství /Ž. 102,22/ a ty jsi na každém místě v království Božím a Bůh s tebou všude přebývá. A jak daleko je Bůh vzdálen od bezbožníků, žijících ve svých domech, osvěžujících se a veselících se v království ďáblově, tak blízko dlí svou milostí s bohabojnými, ať už jsou kdekoliv.

BÝT S BOHEM, ZNAČÍ - MÍT NA KAŽDÉM MÍSTĚ VLAST I DŮM. BEZ BOHA je dům i vlast vyhnanstvím a zajetím.

S Bohem jest radost i v bědách, strádáních, ba dokonce i v pekle. Neboť kde je Bůh, tam jest i království Boží, ráj, nebe a veškerá blaženost. Bůh je pokladnice a pramen útěchy, radosti, veselí i veškeré pravé blaženosti a bez něho vše se obrací v nic. A když to vše pochopíš, přestaneš tesknit, že jsi daleko od svého domu a vlasti a budeš mít útěchu.

Vzpomeň si, že i SVATÍ BOŽÍ BYLI VYHNANCI. Josef byl vyhnán od svých bratří ze závisti, David trpěl vypuzení od Saula i svého syna Absolona a potuloval se po cizích krajích ve velí bídě a trápení. Daniel a tři mládenci byli v zajetí v Babylonu. V Novém Zákoně apoštolé, mučedníci, svatí biskupové a jiní svatí snášeli vyhnanství nejrůznějšího druhu. Tak tomu bývá i nyní. Jako moře vlnami, svět svojí ukrutností vyhání a odehnuje od sebe svaté, jako by byli pro něj mrtví - ale oni jsou živí pro Boha.

I TY, JSI-LI VYHNAN, JSI JEJICH SPOLEČNÍKEM V ŽALU /Zj. 1,9./ a je pro tebe lepší trpět žalosti, než veseliti se s nevděčným a zlým světem, neboť s nimi budeš potěšen v nebeském království. I na to pamatuj, že sám Syn Boží a Pán náš dobrovolně přišel k nám vyhnancům z ráje, cizincům a zajatcům, a s námi bídnými bídu trpěl, s námi chudým byl chudým, se zajatými byl zajatcem, byl spoután a veden k soudu a na smrt a kříž. Pokořil se pro ponížení a potěšíš se.

Řekneš - je to vše těžké, že vyhnanství jsem vzdálen od otce, od matky, od bratří, příbuzných a milých přátel. Máš pravdu. Je to bolestné vzdálit se od milých, ale NEMŮŽEŠ SE NIKDE VZDÁLIT OD BOHA, který je věřícímu více než otec a matka, který ti pravil: Kdyby i matka zapomněla na své dítko, já na tebe nezapomenu./Iz. 49,15./

TVÝMI VĚRNÝMI A MILÝMI DRUHY JSOU BOŽÍ ANDĚLÉ, kteří neviditelně obletují ty, kteří se Pána bojí/Ž. 33, 8./. Tvými bratry jsou svatí, kteří dříve též přestáli vyhnanství a nyní se dívají na tvé krkolomství a radují se z tvé trpělivosti. Pohlédni, kolik milých máš ve svém vyhnanství! Bůh, pomocník a utěšitel tvůj je s tebou, andělé ochránci tvoji, svatí bratří tvoji, neboť by jsi účastník jejich minulé strasti. A k tomu i tvé vědomí vnitřní a stálý tvůj svědek a utěšitel je [illegible] a šťastné.

KRISTUS BLAHOSLAVÍ PRONÁSLEDOVANÉ pro spravedlnost: Blažení, kteří trpí protivenství pro spravedlnost, nebot těch jest království nebeské. /Mt. 5,10/ To je pro tebe naděje větší než otec a matka, bratři a přátelé i vlast a dům. Tím se utěšuj, protože království nebeské ti patří. Nyní - vírou a nadějí, potom - dědictvím bez konce bude tvým Bůh, kterého nyní vidíme jakoby skrze matné sklo, v hádance, ale pak uvidíš tváří v tvář. /1.Kor. 13,12/

Jenom se měj na pozoru, trp s vděčností a nebraň vůli Boží, aby se na tobě vyplnila, vždyť bez ní se nám nemůže nic státi.

VLASTÍ KŘESŤANA JE NEBE? kde je sláva NEBESKÉHO OTCE, k němuž se křesťané modlí volajíce: Otče náš, jenž jsi v nebesích...! kde je přeslavný jeho dům, v němž je příbytků mnoho /Jan, 14,2/, kdo je město veliké, svatý Jerusalem, mající velebnost božskou a to nepotřebuje ani slunce, ani měsíce, aby mu svítily, neboť velebnost Boží je osvítila a svící jeho je Beránek - Kristus /Zjev. 21/.

Tam Otec nebeský naplní radostí z patření na svou přesvatou tvář své syny, kteří se tam přestěhovali po svém pozemském putování plném běd; tam má své bydliště sbor svatých praotců, tam jásají proroci, apoštolé a biskupové, hlasatelé pravdy; tam oslavuje vítězství přojasné vojsko mučedníků, tam požívá pokoje zástup ctihodných služebníků božích a kajícníků, tam září západu neznající Slunce pravdy - KRISTUS a osvěcuje všechny jasem své slávy a ohřívá nejvřelejší paprsky své lásky. Svou milostí přitahuje k sobě všechny, kteří putují ve světě a ctí jeho svaté jméno. Tam trůn slávy obklopují tisíce tisíců a desetitisíce desetitisíců nebeských sil andělských a pějí Pánu, Králi slávy neustále: Svatý, svatý, svatý Pán zástupů!

V TÉ VLASTI NENÍ STRACHU PŘED CIZINCI, není bázně před nepřáteli, nehrozí nebezpečí nemoci, smrti, hladu, chladu, nouze, nepřátelství, nenávisti, zloby a jiných zol. Není tam slyšeti stížností, vzdálil se odtud pláč a smutek a vzdychání; není starostí o stravu, pití, oděv, o dům a domácí. Není bouře a nepohodlí, není jitra, večera, noci, ale je věčný den. Není podzimu a zimy, ale stále jasné a vonné jaro a léto. Neslyšet, nevidět tam nic. Leč jenom to, co je milé a oblažující.

Obyvatelé tam věčně bdí, ale netrápí se; stále žijí, ale smrti nečekají. Život je tam bez smrti, pokoj bez strasti, radost bez zármutku, zdraví bez nemoci, bohatství bez chudoby, čest bez nebezpečí a strachu, zámožnost bez zchudnutí, blaženost bez neštěstí, jas bez mlhy. Každý se tam těší tím dobrem, které jest dobro samo a nad které není většího dobra, těší se tou blažeností, která je blaženost sama ve své úplnosti - tou slávou a ctí je odměňován, která je korunou cti a slávy. V tom slavném blaženém obcování je úplný klid, pokoj a láska mezi blaženými občany, vzájemná radost jednoho nad druhým, útěcha a veselí, neboť se milují navzájem tak, jak lidé milují sama sebe.

V tuhle vlast, milý křesťane, se stěhují křesťané, kteří s vírou a láskou pracují pro nebeského Otce, Krále nebes a země a veškerého tvorstva. Tuto vlast zavřeli prarodiče sobě i nám svou neposlušností, ale Kristus, Syn Boží znova otevřel svým dobrovolným putováním na zemi, a dobrovolnou poslušností, neboť byl poslušný až k smrti, a to smrti kříže. /FIL. 2,8/

My, milý křesťane, jsme ještě poutníky a příchozími na zemi, jež je nám cizí, ještě se plavíme po moři tohoto světa, a jsme zmítáni vlnami života. Ještě z daleka ze slzavého údolí, jako ze zajetí babylonského pohlížíme slzícím okem víry na Jerusalem, na tu vlast, na hořejší Jerusalem a vzdycháme, toužíce přiodíti se obydlím svým, které jest nebe. /Kor. 5,2/ A proto musíme se neustále namáhat, bojovat, snášet neštěstí na své pouti, trpět od nepřátel, kteří nás obklopují a hledí zatarasit cestu a nepustit k té vlasti. Musíme se chránit od nástrah ďábelských, svodů světa a žádostí tělesných, které povstávají proti duši. /Petr 2,11/

A víme-li, že NAŠE VLAST JEST V NEBESÍCH, tak musíme nebesky myslet, ne pozemsky, jak nás učí apoštol: O tom, co je s hůry uvažujte, ne co je na zemi. A je-li život křesťanů na zemi putováním, pročpak se křesťané zásobí tolik majetkem, jako by měli zde žít na věky? Proč staví tolik domů a zdobí je? Proč si přisvojují tolik pozemků, statků? Proč hromadí tolik bohatství a uschovávají tolik

pokladů? Proč rozmnožují zlato, stříbro a drahékamení? K čemu tolik zatěžují svou ubohou duši na pouti? Vždyť to všechno zanechají na zemi a nic s sebou nevezmou, jak praví apoštol: Nic jsme nepřinesli na svět, patrno, že také nic nemůžeme z něho odnésti. /1.Tim. 6,7/ A dokonce lidé zanechají pohřbeno v zemi i své tělo, které přinesli na tento svět.

Pouze duše odejdou na místo Bohem nám stanovené. A takoví lidé, kteří chtějí zbohatnout na tomto hmotném světě, mají dávati pozor na mnohé výroky apoštolů varující před nouzí a záhubou. Jim odpovídá Kristus Bůh z výsosti své slávy Blázne, této noci požádají duše tvé od tebe, komu připadne to, co jsi připravil? /Luk. 12,20/

Chraňte se, milí křesťané, abyste neztratili blažené občanství v nebesích!

Svatý otče Tichone, pros Boha za nás!

P. D.P.: Tulák, poutník, žebrák.

Tulák bloudí bez cíle. Nejde odnikud a nejde nikam. Nemá vlasti a netouží vrátiti se v místa, kde se narodil, ani spatřiti k jasany, pod kterými si hrával jako chlapec, ani obejmouti své bratry a sestry.

Kdo je poutník? Je člověk, který neodchází do cizíny, aby poznal cizí národy nebo jim kázal Ježíše Krista, aby se vyznamenal před světem nebo našel zapomenutí. Poutník je člověk, který se dívá na svět ve světle věčnosti. Opouští vlast, protože není jeho vlastní. Opouští otce, protože není jeho otcem. Opouští nevěstu, protože není jeho nevěstou. Rozumí symbolické mluvě tohoto světa, Vlast jest mu jen obrazem svaté říše nebes, otec obrazem Boha, nevěsta předzvěstí věčného štěstí. Poutník opouští svoji přítomnost, minulost i budoucnost. Přítomnost - toť domov, kde se rozvíjelojeho mládí, lidé i věci, s nimiž srostl. Minulost - - toť otec, který ho zplodil a vychoval. Budoucnost - toť nevěsta, která mu mohla dáti mnoho silných synů, aby v nich prodloužil atakřka věčnil své bytí. Poutník rozumí , že vlast, otec, nevěsta jsou jen symboly jediného a téhož štěstí, jež nalézá duše jen v Bohu. Tři symboly téže blaženosti. Poutník hledá Boha. Chce býti s ním spojen. Musí však překonati nejprve to, co je překážkou toho spojení. A to jest hřích.

Býti poutníkem znamená hleděti na svět očima víry a poznati, že jediné a pravé štěstí člověka je v Bohu. A nechceme-li, zbývá nám [illegible] býti tuláky na tomto světě. Jsme-li slepí ke kráse nestvořeného Boha, kterou nám zjevuje krása věcí stvořených, co jiného můžeme činiti než dívati se na svět bez porozumění? A trpíme-li neklidem a nevíme, v čem je pravý pokoj, jsme odsouzeni býti tuláky, kteří nemají nikde stání, podobajíce se raněným ptákům, vypadlým z hnízda.

Poutník jde světem a hledá Boha. Od lidí nechce mnoho. Kus chleba a hlt vody. Je pravda, že poutník žebrá. Ale v tom není nic nectného. Naopak. Jest to vznošené a knížecí. Prosí-li někdo o kus chleba, znamená to, že nic více od lidí nechce. Přeje si jen něco nepatrného, co každý má, když není žebrákem sám. Přijav dar, poděkuje a odchází. Dává najevo, že nic více nepotřebuje. Vzal tak málo, že je třeba nazývati ho dárcem, když se uváží, že svojí prosbou vlastně pomohl vykonati dobrý skutek. Poskytl možnost dobra. Vyzval k zásluze. Kdo odmítne žebráka knížecího, uškodí sám sobě nejvíce. Ont ztratí jen kus chleba, ale kdo ho odmítne, ztratí duši. V žebráku knížecím se skrývá sám Bůh.

V exilu jsme žebráky, ale stáváme se žebráky knížecími, kteří nechtějí od lidí to, co lidé nemají a co může dáti jedině Bůh. Co lidí nedovedou cítiti štěstí. V tom by bylo cosi otrockého, či psího. Jsme směšní, očekáváme-li od lidí, čeho sami nemají. Jak často obcházíme lidské prahy jako žebráci otroctví! Otrocký žebrák jest nenasytný! V jeho prosbě je celý jeho život. Odmítnou-li ho, puká mu srdce. A dají-li mu úsměv, chce sladké slovo. Dají-li mu sladké slovo, chce pohlazení měkké ruky. A dají-li mu pohlazení měkké ruky, chce přátelství. Dají-li mu přátelství, chce lásku. A dají-li mu lásku, chce věčnost. A proto musí býti odkopnut. Lusí mu pukne srdce. Hladí se tvorům o důvěrci. Prosil lidi o špetku štěstí, místo aby se modlil k Bohu o dar víry. Zbyde hladov své [illegible]

bude odvlečen na rurchoviště lidských snů, aby byl navždy zapomenut.

Poutník je cizincem ve vlasti. Kdo nalezl pravou vlast, je cizincem i doma. Máme v tom smyslu vlast všude, jsme-li spojeni s Bohem. A nemáme vlast nikde, jsme-li odloučeni od něho. A nevíme-li to, či nedbáme -li toho, poznáváme nakonec, že když nechceme býti cizinci, stáváme se vyhnanci. Hledáme přátele na tomto světě. Hledáme porozumění. Hledáme lásku. Naříkáme brzy, že jsme zrazeni, nepochopeni, nenáviděni. Nakonec jest každý bez přátel. Nakonec je každý sám. Země tato je vyhnanstvím. Marně by si člověk namlouval něco jiného. Marně by si přál býti zde doma. Zdá se to býti chmurným pojetím života. Není. A je-li pravda, že zde nejsme doma, tím lépe pro nás, tím hůře pro ty, kteří chtějí býti mormonoci optimisty. Když se člověk narodí - pláče. Když umírá - vzdychá. Mezi první zalkání narozeného a poslední vzdech umírajícího je uzavřen lidský život.

Nechceme-li býti poutníky, jsme tuláky. Nejsme-li žebráky kníšecími, jsme žebráky otrockými. Nejsme -li cizinci, jsme vyhnanci!...

Jan Zahradníček: V e n k u

Kdybych byl stromem
místo svých lehkovážných cest
jak výkřik rozpiat mezi nebem, zemí,

Kdybych byl větrem
víc bez domova ještě než jsem nyní,

Kdybych byl doštěm
a pila ze mne tma úst nesčíslných,

Kdybych byl ptákem
pro svatý neklid svůj dvě křídla maje.

/Ze sbírky "Jeřáby"/

R O M A N O G U A R D I N I: BOŽÍ OTÁZKY A ODPOVĚDI.

/K 65. narozeninám Romano Guardiniho jsme zařadili překlad jeho básnického přepisu některých úryvků z listů sv. Pavla, v nichž tento básník hledal pro člověka otázky i odpovědi Boží./

Pane, je-li kdo v Kristu, je nové stvoření.
Všechno staré pominulo, pohleď, všechno se obnovilo!
To všechno přichází ale od Tebe, který jsi nás usmířil se sebou skrze Krista
a pověřil nás službou smíru ...
V Kristu jsi smířil svět se sebou,
aniž bys nám přičetl naše hříchy;
a vložil jsi v nás slovo smíru.

/2.Kor. 5,17-19/

Pane, dej nám,
abychom žili hodni povolání, kterým jsme povoláni,
ve vší pokoře a tichosti s trpělivostí
a navzájem se snášeli v lásce
a snažili se zachovávati jednotu Ducha ve svazku pokoje
jedno tělo a jeden duch,
jak jsme byli povoláni také my v jedné naději našeho povolání
Jeden Pán, jedna víra, jeden křest,
jeden Bůh jsi Ty a Otec všech,
který jsi nade všemi a skrze všechny a ve všech.

Každému z nás dej ale milost v té míře,
jak ji udělil Kristus ...
až bychom se všichni sešli
v jednotě víry a poznání Tvého Syna
a vyspěli v dokonalého muže duchovním vzrůstem
míry plnosti Kristovy,
abychom už nebyli jako nedospělé děti,
které se nechávají zmítati a hnáti do služeb bludu
každým větrem učení,
jež má svůj původ v lidském podvodu a vychytralosti,
nýbrž abychom tím více vyznávali pravdu v lásce
a ve všem vrůstali v Něho , jenž jest hlavou,
v K r i s t a
Z Něho celé tělo ---
jež je spojováno a vázáno jednotlivými klouby,
z nichž každý jeden koná svou službu podle síly
propůjčené jednotlivým údům ---
vzrůstá a upevňuje se v lásce.
/Ef. 4,1-17/

Pane, jako máme v jednom těle mnoho údů,
všechny údy však nemají stejnou službu,
tak i my, ač je nás mnoho, jsme jako jedno tělo v Kristu; každý
jednotlivec je však údem jeden druhého.
Dary máme rozdílné podle milosti
nám udělené:
Tak nám dopřej,
když prorokujeme, aby se tak dělo podle řádu víry
když slouží me, abychom se věnovali čistě službě
když povzbuzujeme, ať jsme důtkliví v povzbuzování
když uděl ujeme almužnu, ať tak činíme v upřímnosti
když jsme představenými, ať jsme horliví v pečlivosti
když činíme milosrdenství, ať ho činíme vždy s radostí
Lásku ať máme bez klamu!
Uč nás oškliviti si zlo, ale přidržovati se dobra!
Dej nám upřímnou lásku k bratrům,
abychom v uctivosti předcházeli jeden druhého,
abychom nebyli liknaví v horlivosti,
nýbrž abychom byli duchem ochotni,
slouží ce Pánu, ať se radujeme v naději, v soužení,
ať máme trpělivost na modlitbách vytrvalost,
s věřícími ať se sdílíme v jejich potřebách, ochotně
ať prokazujeme pohostinství!
Nauč nám dobrořečiti svým pronásledovatelům; dobrořečiti
a ne zlořečiti
S radujícími se radovati, s plačícími plakati.
Dej, ať smýšlíme o sobě vespolek stejně,
abychom nedychtili po vysokých věcech, nýbrž stavěli se
k těm, kteří jsou nízko.
Dej, abychom se nepokládali sami za moudré,
abychom nikomu neodpláceli zlým za zlé,
naproti tomu připomínali všem lidem,
co je vznešené!
Nauč nás, je-li možné podle našich sil dále,
míti pokoj se všemi lidmi.
Ne abychom se mstili sami, nýbrž ponechali to
Božímu hněvu.
Je totiž psáno: "Mně přísluší pomsta, já odplatím,
praví Hospodin."
Tím více lační-li můj nepřítel, dej mu jísti, abych ho nasytil
žízní-li, abych mu dal pít, neboť tak shrnu
žhavé uhlí na jeho hlavu. A dej, abych nepodlehl zlu, nýbrž
zlo přemáhal dobrem.
/Řím. 12, 4 zl./

Velkou chybou křesťanů je to, že berou vážně nevěru svých vrstevníků. V podstatě mají z nich strach. A přece by se neměli báti lec Boha, a převratných náklonností, jež Bůh na nás dopouští. Je v tom hluboko komično, žalostné a skličující, když se křesťan hanbí za víru, kterou nemá! Neboť kdyby ji měl, nestyděl by se jí před lidmi vyznávati; a hanbí-li se, tu se nebojí Boha. Čím to, že tolik dbá soudu nevěřících?

PRAVÉHO věřícího bych definoval takto: ten, kdo ví, že nevěří v Bohy světa, A - JENŽ TO DOKAZUJE. Čím? Zcela prostě tím, že dosvědčuje, že oznamuje lidem pravdu, a cestu a život. Notřeba k tomu skutků neobyčejných, nadlidských: smáti se bohům tohoto světa je dost heroické v našem světě a bylo by skoro marné hledati něco lepšího, čím by se heroismus projevil.

Denis de Rougemont.

D R. W. L O R E N Z, VÍDEŇ: CESTA Z CÍRKVE.

K 100. výročí narození Tomáše Masaryka zařazujeme ve výňatkách pozoruhodný článek mladého rakouského historika, uveřejněný ve vídeňských listech WORT und WAHRHEIT a DER GROSSE ENTSCHLUSS. Článek se pokouší vysvětlit okolnosti, které Tomáše Masaryka odvedly z katolické církve. Dr.Lorenz studoval také v Praze.

Cesta z Církve?

Myslíte si, že je to záměna a že název má správně znít "Cesta k Církvi"? A pak se má vaprávět příběh o jednom obrácení? Ne. - Z Právě naopak - má být vylíčena cesta jednoho člověka z Církve. Proč? Ukázat, jak často je člověkem budována cesta, jež zvolňuje působení Boží milosti, jestliže ji někdy úplně neznemožňuje; jak často život křesťanů - jimž má být Kristus viditelný - svádí s cesty ke Kristu. Tisíce lidí jde po cestě z Církve, tisíce malých a neznámých lidí. Jen málokdy se podaří vyložit důvody této cesty. Ale na každém člověku, který stal nebo stojí pod reflektory dějin, lze tento výklad učinit snadnější, zvláště když sledujeme stopy jeho působení až k nejmenším podrobnostem.

Jedním z těchto lidí byl T.G.Masaryk, zakladatel a první president československé republiky, narozený před sto loty - 7.3.1850. Byl to tentýž člověk, kterého jeho ostré útoky na katolickou Církev vykřičely jako atheistu a nepřítele křesťanství, ačkoliv ve skutečnosti to byl člověk hluboce náboženský, jehož myšlenky - abychom použili slov Rilkeových - kroužily "neustále kolem Boha, pradávné věže". Byl to tentýž člověk, který doznával, že " teprve náboženství propůjčuje člověku pravou důstojnost", a vědecky dokázal, že "život bez náboženství musí být již po prvém nárazu nesnesitelný", ano, že "bezbožectví znamená smrt". Ale přesto tento člověk šel po cestě z Církve, jistě že ne z lehkomyslnosti, ale po bedlivém uvážení. Proč?

"Nikdo se nemůže zbavit dojmů a vlivů, které prožije za svého dětství v Církvi jako její příslušník. A právě působení dětství je pro celý život rozhodující", jsou slova, která napsal Masaryk jako 60letý muž, potvrzující znalosti moderní psychologie, která stejně jako on považuje zážitky z dětství a mládí za rozhodující pro celý další život.

V sensitivním dítěti zanechaly zážitky jisté předsudky, které nemohl potom už nikdy přemoci, a které i tak kritickému duchu odnímaly schopnost objektivního usudku, ba dokonce přivádějí i na nesprávnou cestu. To nebyly knihy, ani básníci a filosofové , kteří jej formovali, doznává jako stařec, nýbrž byl to život. Všechny knihy, které za svého dlouhého života přečetl - Masaryk vlastnil před svou smrtí jednu z největších soukromných knihoven na světě - potvrzovaly jen jeho prožívaný život.

Jako malý chlapec vidí, jak jeho otec na jedné straně nenávidí své pány, jimž slouží jako kočí; na druhé straně má však před nimi strach. Vidí, jak jeho otec těžce pracuje, zatím co panstvo zahálí. Dokonce zažije, jak panští úředníci s jeho otcem špatně zacházejí. V srdci malého dítěte se probudila neuhasitelná nenávist proti těmto pánům a proti celému tomuto otrokářskému systému. Přemýšlí, jak by je zničil a pokořil, přemýšlí, jednou když odešli na hon a zanechali v domě jeho otce kožichy, jestli je nemá rozřezat. Vidí, jak matka nemůže jít v neděli ani do kostela, poněvadž musí pro panstvo vařit. A protože je malý Tomáš po matce hluboce zbožný, dostává jeho nenávist proti tomuto otrokářskému systému náboženské zabarvení a morální oprávnění. Neřekl Ježíš, že všichni lidé jsou si rovni a jsou si bratřími? A také , kdo chce být první, musí být poslední? Trvalý dojem v něm zanechala slova: "Hledejte nejprve království Boží a jeho spravedlnost." Slovo, které ctí celý život jako základní pravidlo; ale nebylo toto slovo Boží ke škodě pánům, kteří svedli Tomášovu matku k hříchu? Vyvstává v něm trvalý předsudek, že tento systém jest falešný, předsudek, který již nikdy nepřekoná.

Když se seznámí s anglosaským světem, přijímá jako řešení základní principy demokracie. Zde v demokracii nalézá systém, který vrací člověku jeho důstojnost. Napadá aristokracii: "Aristokratismus jest panství nepracujících nad pracujícími. Demokracie naproti tomu požaduje práci všech a každého jednotlivě. Aristokrat panuje - demokrat pracuje." "Nejhlubším argumentem", říká ve svém posledním díle, které podobně jako Goethe nenapsal sám, ale které nechal napsat Karel Čapek v "Rozhovorech s TGM" - "jest víra člověka v jeho důstojnost, v jeho duchovnost a v jeho nesmrtelnou duši. Demokracie je diskuse. Je možná jen tam, kde si lidé navzájem důvěřují."

Ano, smysl celé světové války vidí konečně v boji demokracie proti theokracii a tím proti aristokratismu, který jest nejlepší oporou theokracie. Krátce po zřízení československé republiky, na rozdíl od republiky německé a francouzské, dosáhne, že v ní není uznáváno šlechtictví. Ale současně s nenávistí proti"pánům" jest do jeho srdce již v dětství vložen ještě jiný zárodek: tužba státi se pánem! Zasela jej jeho matka. Byla nějakou dobu panskou kuchařkou a poznala lepší svět z těsné blízkosti a přeje si, aby se dařilo jejímu dítěti lépe. Avšak aby se dařilo někomu lépe, k tomu potřebuje majetek; ale bohatými se mohou stát lidé z těchto kruhů pouze jednou cestou: získáním znalostí. Matka určuje, aby se Tomáš stal učitelem. Má si osvojit vědomosti a tím se stát "pánem". Masaryk je od prvého okamžiku, kdy se naučí číst, fanatickým čtenářem. Čte nepřetržitě celý svůj život; učí se jako dítě latinsky. Ve škole se učí německy, francouzsky, rusky, anglicky a polsky. Není oblasti, která by ho nezajímala. Toto vzdělání z něho vytvoří světoobčana jistého formátu. A toto vzdělání z něj učiní také pána, který když přichází roku 1882 do Prahy jako universitní profesor, učí jak jsou stísnující malé měšťácké poměry. - . Masaryk se tak elegantně obléká, že je jednu dobu pokládán ve vídeňském snému za nejlépe oblečeného poslance.

U katolicismu zaujme Masaryka nejvíce - internacionalita, jeho universalismus. Jeho pozdější žena Ch.G. se mu líbí zejména proto, že jest Američanka, která pochází z francouzské větve Hugenotů a jejichž rodokmen sahá až ke Kapetovcům, tedy je světoobčankou v nejlepším slova smyslu. Ještě v 60letech se učí holdovat "panskému sportu" - jízdě na koni. Jako student sní o tom, stát se politikem a diplomatem. Hlásí se proto na orientální akademii ve Vídni. A začíná se učit arabsky, ale pak od tohoto plánu upouští - bolestně zasažen - když se dozví, že diplomaty se mohou stát jen aristokraté. Je to omyl, ale Masaryk se o něm dozví až později. Tak píše ve své "Světové revoluci": "Přes všechny tyto překážky, jim navzdory, stal jsem se politikem!"

T.G.Masaryk jako malý hoch měl hrozný zážitek. V zámecké stáji se oběsil jeden z tamějších sloužících. Připadalo mu nepochopitelné a neuvěřitelné, že si může vzít člověk předčasně a dobrovolně život. Tento efekt mu neponechává nikdy klidu. Celý svůj dlouhý život mluví o problému dobrovolné smrti. Také habilitační práce je věnována tomuto tématu. Vychází v knižní formě roku 1881 pod titulem "Sebevražda". Dlouho pátrá Masaryk po příčinách sebevražedných epidemií.

Po přesné analyse dochází k názoru, že ani počasí, ani nemoc, ani okolí nejsou rozhodujícím činitelem [illegible]

samotná ztráta náboženství u moderního člověka. Ve středověku nebyla sebevražda žádným masovým zjevem; středověký člověk měl plný životní názor. Ale tato základna byla vyvrácena. Moderní vědy oddělily víru od vědění. Člověk ztratil svůj harmonický obraz světa, jeho myšlení se rozpoltilo, pohřížil se do polovičního vzdělání, polovičatost je původcem každé velké omrzelosti života, a přes všechen pokrok je život čím dále tím nešťastnější, člověk je omrzelejší, energie vůle oslabena, rovnováha mezi rozumem a citem ztracena a z toho vyvstává psychosa, na jejímž konci stojí pochybování a tím i sebevražda. Protože podle Masaryka, náklonost k sebevraždě vyrůstá z bezbožectví, může být přemožena jen tehdá, když člověk nalezne náboženství. Ale k jakému náboženství? "Staré, katolické náboženství se stalo nemožným", praví Masaryk. Tady se otevírá příchod k jedné tragedii moderní doby, k odklonu Masaryka od katolické církve. Není to jenom jeho osobní tragedie, ale je to také tragedie pro Církev, ktorou opouští. Kdyby byl nalezl pravého muže, mohl se z TG Masaryka stát jiný J. Newman. Ale jaké bylo dětství tohoto muže? Jeho matka byla velmi zbožná a malý Tomáš ji v tom následoval. Prožil hluboce svět slovácého katolicismu. Tento katolicism byl prosycen pověrčivostí Hranice mezi vírou a pověrčivostí nebyly dosti jasné. Chlapec sice velmi často ministroval a navštěvoval ve škole vyučování náboženství, ale ani ve škole neslyšel živého slova o náboženství. Ano, první kněz, kterého potkal, byl již pro něho neštěstím. Když neměl pro jeho otázky žádnou odpověď, vypomáhal si tím, že jej napomínal, aby se tolik netázal a aby příliš nepřemýšlel, nýbrž věřil a jen věřil. Ale žízeň po vědění tím byla v dítěti jen povzbuzována. Dříve byl tento kněz, který byl současně katechetou, nakloněn k pověrčivosti. Zatím co v některých dnech vystupoval jako fanatik, byl chvílemi zasahován pochybnostmi. V jednom okamžiku se zdálo, že jej velká tragedie jeho života přece jen mine. Když asi jako 12letý chlapec nalezl v zánku mnoho knih, které tam byly po jesuitech, utišil poněkud svou žízeň po vědění a stal se tak horlivým katolíkem, že přiměl paní kováře, k němuž nastoupil do učení, protestantku, aby se obrátila na pravou víru.

Když byl výpomocným učitelem, vykládal jednoho dne dětem, že se slunce netočí okolo země, nýbrž země okolo slunce a je denuncován, že vyučuje věci, které odporují bibli. Otevřeného konfliktu zůstává ušetřen. Avšak dojem, že katolicismus a věda nepatří k sobě se jej poprvé zmocnil. V 15 letech přichází T.G.M. do 1.třídy brněnského gymnasia a tady dochází k prvnímu velkému zlomu. Má sice dobrého profesora náboženství, ale ani ten mu nemůže zodpovědět všechny otázky. Masaryk je nadšen Pascalem, ale dostane se mu do ruky také Renan. I když jej později označí za dilotanta, přece je to on, který mu vkládá do srdce první pochyby o víře. Krise se pomalu přibližuje.

Není domova; jest mnohem starší než jeho kamarádi a nemůže se nikde dostatečně vymluvit. Učitelé, kteří o jeho krisi věděli, přecházeli nevšímavě kolem, protože byli v hloubi svého srdce liberálové a s náboženstvím nechtěli mít nic společného. Spolužáci o tom nic nevěděli, byli mnohem mladší a při bohoslužbách, jež měli přikázáno navštěvovat, vyváděli různé žerty. Šli ke sv.zpovědi, chlubili se tím, co zamlčeli, šli ke sv. přijímání a hřešili po něm právě tak, jako před ním. Mladému Masarykovi se to všechno zdálo hloupé. Prosil profesora náboženství, aby jej osvobodil od povinnosti účastnitit se náboženského cvičení; profesor vzrušen domlouval mu. ale ani pláčem jej nemohl přemluvit. A naopak, vynucená účast na náboženských cvičeních, stupňovala jeho předsudky. Odmítá zúčastňovat se dál a přivedl celou třídu k revoltě. Ředitel školy byl rozhorlen a hledal chatrný důvod, aby tohoto nepohodlného žáka dostal z ústavu. Osamělý Masaryk poznal mladé děvče a zahořel k němu první láskou, ale rodiče děvčete jej denuncují, ředitel jej zve k sobě, mluví nenávistně o jeho lásce, dává mu konečně consilium abeundi a tak současně byrokratickým způsobem podvázal vypuknutí náboženské krise na svém ústavě. A v tomto okamžiku dochází mezi Masarykem a katolickou církví k velkému zlomu. Od této doby je rozhodným protivníkem každého znásilňování svědomí. Jako protivník Církve se bude neúnavně dožadovat odluky Církve od státu a od upuštění vyučování náboženství na školách. Největší čin protestantismu později spatřuje v tom, že osvobodil věřící od každého znásilňování svědomí a podřídil je jedině autoritě: jejich vlastnímu svědomí.

Ale nalezla se soucitná ruka, která tomuto ubohému člověku znovu pomohla. Brněnský policejní president, v jehož domě dával hodiny, jest přeložen do Vídně, béře jej s sebou a nechává jej dále studovat na vídeňském humanistickém

gymnasiu. Zde se setkává s knězem, který jeho přesvědčení o katolicismu [illegible]. Jeho učitel náboženství je naprostým liberálem. Masaryk mu [illegible] o víře a nalézá u něho jen nepatrné porozumění. Nejvýše s ním zahraje před třídou divadlo, aby vzbudil zdání, že má zájem o vyučování. A tímto druhem nihilismu jest vyplněna každá druhá jeho hodina, takže žákovi se jenom oškliví učitelova bezcharakternost. 1872 maturuje Masaryk a přichází již jako vnitřně katolicismu odcizený člověk na vysokou školu. Zde potkává kněze, který bude mít na jeho život velký vliv: ale je to kněz odpadlý, filosof Franz Brentano. Zatím co katoličtí kněží a katolíci, s nimiž se dosud setkal, měli chlad v srdci a byli nemorální, hloupí a líní prolhaní a přepjatí, jest tento bývalý kněz opakem tohoto všeho. Jest rozumný a vzdělaný, je velmi dobrotivý a vzácný člověk, je ochotný pomoci a je pravdivý. Není také bezbožcem, ale naopak věří v Boha, je důsledný theista. Nepokouší se také nikdy přimětí někoho k podobnému kroku, který sám učinil. Naopak, o svém kroku nikdy nemluví. Právě tento jemný a tichý způsob vyvolá u Masaryka největší dojem. Podle jeho příkladu se stane theistou, může dále věřit na osobního Boha a nesmrtelnou duši, aniž by se musel nějak cíti vázán Církví.

"Největším nepřítelem Církve jsou katolíci a jejich metody", pravil jednou Masaryk. "Víra usmrtila lásku", řekl jindy. Jeho víra byla již porušena. Skepse Humeova a kriticism Kantův odňaly jeho víře půdu. Jestliže jeho dětská víra byla přeplněna zázraky, vrhá nyní tuto víru přes palubu. Nechce již věřiti ničemu, co nemůže být "dokázáno". A protože podle jeho mínění jest zjevení založeno na zázraku, nechce v ně již více věřit. "Ve vědě je vše založeno na zkušenosti", píše, "v teologii na zjevení." A "zjevení není nic jiného, než pokračování mythologie." Nemůže již více věřit v dogma, poněvadž není možné je něčím dokázat, " protože neobstojí před kritkou zdravého rozumu." - "S vírou na zjevení Boží jest nutna víra v prostředníka. Tuto víru vytvořila theokracie. Vědecký a kritický myslitel neuznává více žádného prostředníka mezi Bohem a člověkem, nechce důvěřovat kněžím a jejich církvi, nýbrž vědě a filosofii. Proti theokracii staví demokracii."

Navenek zůstává Masaryk stále ještě katolíkem, a teprve další událost jej definitivně odvádí z Církve. Je to známost s jeho pozdější paní. R.1877 se seznámil v Lipsku s Američankou Charlotte Garigue a zakrátko u ní nalezl to, po čem toužil. Nesmíme zapomínat, že Masaryk vyrostl bez domova, úplně osamocen, zlomen a odmítán lidmi, přes to však naplněn nevyjadřitelnou touhou po životě a náboženskosti a po Bohu; nyní vchází do tohoto světa bez lásky bytost, která jest naplněna láskou, která mladému člověku, jenž není nikde doma, ani ve svém národě, ani ve svém státě, ani ve své Církvi, jest připravena nabídnout domov a bezpečí. Ch.G. patří k sekte unitářů. Protože u nich doma si může dělat každý, co chce, je v jejím domově asi tucet vyznání. Z toho se vyvinul takový cit pro toleranci, s jakým se Masaryk ještě nikde neshledal. Ještě více, jako příslušnice malé sekty, žila náboženství aktivněji, než tisíce katolíků. U ní není jenom neděle, ale také každý všední den prosycen náboženstvím. Pod vlivem své paní vystoupil Masaryk v r.1880 z Církve a přestoupil k protestantismu. Cesta jednoho člověka z Církve byla dokončena. - - - - - -

Po skončení první světové války Masaryk pravil: Zúčtovali jsme s Habsburky, zúčtujeme i s Římem! Avšak dopadlo to jinak. TGM nezúčtoval s Římem, nýbrž spíše Řím s ním, nebo lépe, čekal na něho. Jednou se musely předsudky TGM oslabit. Na konci svého života se TGM vracel daleko do náboženství svého dětství. "Jednou v mládí", doznává, "jsem byl nesmírně vzrušen, že jsem věc nemohl doložit naprosto jasnými důkazy. Dnes si myslím: Musíme všechno vědět a musíme mít všechno černé na bílém?" Dále doznává: "Jde již jen o to, zdali je Ježíš Bohem, či není." A dále: "Jestliže je Bohem, potom je logické, že biskup v Římě má právo na neomylnost."-"Věčný život začíná již tady a nikoliv až po smrti!" - Na konci svého života, i když ne formalně, přece se jen vrací ve svých myšlenkách a názorech do lůna katolické Církve...

Na životě Tomáše Masaryka poznáváme velkou úlohu každého křesťana: ABY BYL V JEHO ŽIVOTĚ VIDITELNÝ KRISTUS! Kdyby byl Tomáš Masaryk poznal takového člověka, vyvstal by katolic. světu „apoštol humanity", která by byla dostatek hluboce založena, aby nemusela podlehnout přívalu nového barbarství. Tak se opotřeboval život tohoto velikého muže tím, že mohl jen pozvolna překonat četné předsudky, jež ničivě působí i po jeho smrti...

JOSEF MRSKL, PRAHA: Č L O V Ě K.

ANTONÍN ZÁPOTOCKÝ: Člověk nemá budovat proto, aby oblažoval několik jedinců, ale proto, aby oblažil celou společnost.
JAN DRDA: Bojujte o člověka! Bojujte o lidskost! Bojujte o zítřek lidského rodu!
/Citováno v Mladé Frontě, deníku čsl.svazu mládeže, dne 2.2./

Je neobvyklé mluvit hned na počátku příběhu o hlavním hrdinovi; ale tentokráte musíme učinit vyjimku, protože tento příběh se skutečně žil a není v nejmenším vymyšlen a my si přejeme, aby byl čtenář upoután spíše fakty, než dějem a aby si je spolu s námi seskupoval v příběh, plný lidských tragedií, bolestí a krve...

Člověk Z D E N Ě K Š I D Á K, hrdina našeho smutného příběhu, žil nějakou dobu v r. 1948 a 1949 v jednom čsl. uprchlickém táboře v Německu a získal důvěru značného počtu lidí. Lidé si ho oblíbili, protože šlo o podivuhodně tichého a inteligentního mladého člověka, který měl za sebou, podle vyprávění, měsíce těžkého života, v nichž unikal komunistické policii a musel doma zanechat všechno, i svou mladou rodinu - ale přece se nenechal přemoci depresí a v každém okamžiku byl připraven přispěchat jiným na pomoc svým neodolatelným a nakažlivým smíchem. Vědělo se o něm asi tolik, že byl posluchačem inženýrství a naposledy byl zaměstnán v čsl. rozhlase, měl ženu Angličanku a jako býv. anglický parašutista byl v ČSR. obžalován ze špionáže.

Prostředí uprchlického tábora člověka obnažuje - žijete-li ve větším společenství, které vás má na očích v každé hodině, každé minutě - ukáže se, jaký jste. Člověk Zdeněk v této zkoušce obstál. Poctivý chlapec, který se dělil o skrovné jídlo se svými spolubydlícími, ochotný, úslužný, obětavý - tak se zdál všem, kteří jej poznali a tak byl také všemi přijat.

Je zajímavé, že vyhnanství jej přimělo i k jedné vnitřní změně: náboženské rozhovory, které vedl s jedním spolubydlícím, jej dovedli před kněze, aby ho - po mnoha letech - požadal o zpověď a po ní přijal svátosti.

Nejtížeji nesl, jak se zdálo, odloučení od rodiny. Když dostal zprávu, že komunistická policie nejprve zatkla jeho manželku a po mnoha týdnech propustila, ocitl se mezi těžkým rozhodováním. To bylo na počátku r.1949. Přátelům se svěřil, že kolísá v rozhodnutí, ale něco rozhodného chce učinit, aby manželku zachránil. Nebylo na tom nic divného! Kolika mužům se podařilo v té době přivést přes hranice své ženy! Kolik se jich vrátilo a znovu šťastně prošlo!

18. ledna 1949 se náhle rozhodl, že odejde pro svou manželku. Někteří přátelé jej ve spěchu požádali, aby se pokusil pro ně něco doma udělat. Zdeněk nikoho neodmítl.

A. mu odevzdal dopis pro svou sestru. Za doručení dopisu si měl u ní vybrat 2.000 Kčs.

Rodina B. mu dala disposice pro svého notáře, aby mu vydal část peněz, které byly u něho složeny. Rodina neměla v Německu z čeho žít a život byl den ode dne nesnesitelnější.

Profesor C. ho poprosil o vzkaz manželce a v rozhovoru se mu Zdeněk nabídl , že ji převede. Profesor souhlasil.

D. mu dal dopis a ústní vzkaz pro matku.

E. jej požádal, aby vyhledal jednu jeho kolegyni a zjistil, zdali ji policie nevyšetřuje proto, že se s ním v době před útěkem stýkala.

F. ho prosil, aby pro něho vyzvedl nějaké zlato, které si nechal uložené u svých rodičů.

H. mu prozradil heslo, na něž mu jeho rodina vydá zapečetěnou obálku s cizími a domácími valutami.

G. mu zaručil, jestliže mu převede 15letou dceru, větší odměnu a umožnil mu, aby mu byla v Praze vyplacena dost značná záloha.

Rozloučení se Zdeňkem bylo dojemné: celá akce se prodebatovala a v táboře se maskoval jeho odjezd, aby [illegible] nebyl upozorněn některý špion.

Všichni věděli, čeho se Zdeněk podnímá, jakou zkoušku podstupuje a jakou odpovědnost na něho vložili. Důvěřovali mu. Či mělo smyslu, nedůvěřovat člověku, který se uměl usmát na umouněné děcko na kasárenském dvoře a pohladit ho takovým způsobem, že se až sevřelo srdce? Lidé uvěřili v jeho lidsky upřímný stisk ruky a nezkoumali ani jeho minulost, ani jeho údaje.

V tiboře připravovala jedna skupina vydávání cyklostilovaného časopisu. Zdeněk do něho v poslední chvíli napsal článek: VÝZVU K LIDSTVU: TLUČTE A BUDE VÁM OTEVŘENO.

22. ledna 1949 přijel Zdeněk do Prahy. Vyhledal kolegyni p.E. a požádal ji o nocleh. Vyřizoval ji vzkaz, že její přítel po ní touží, že je v dobrém finančním postavení a chce si ji odvést někam za moře. Byla to lákavá nabídka a Zdeněk ji doplnil slibem, že se ji postará o snadný přechod hranic, když mu umožní ukrýt se v Praze a opatřit nějaké adresy, seznamy a pod. Kolegyně p.E. - 18letá kancelářská úřednice - požádal rychle o pomoc jednoho svého kolegu, a ten dovedl Zdeňka k jedné své známé a tam ho ubytoval. Zdeněk nalezl v Praze úkryt a započal rozvíjet svou činnost...

Také lidé v Československu mu od první chvíle plně důvěřovali. V jeho chování se projevoval jakýsi podivuhodný lidský rys a v jeho hlase byl vždycky obsažen přitažlivý odstín lidské starosti. Všechny odzbrojoval jeho úsměv. Také tady působil. Poznali jeho ženu a dítě, jak se nad nimi raduje a jak se z nich těší! Netajil se se svými objektivními úsudky a prudkými útoky proti komunistickému režimu. Byl citlivý, když před ním někdo někomu ubližoval. Nesnášel, aby se v jeho přítomnosti ubližovalo zvířatům...

Ve chvílích, kdy se policie procházela pod okny bytu, kde se skrýval, dovedl psát lyrické básně a zamilované dopisy své ženě...

ALE PŘECE byl č l o v ě k Zdeněk Šidák chladný a patrně vyškolený komunistický policejní pes, prodejný, řemeslný špicl: Vydal nemilosrdně všechny, s nimiž se v Československu setkal, komunistické policii a komunistickým soudům. Všechno, čím byl před sejmutím masky, mistrně hrál. Jeho oběti v Československu teprve v posledním okamžiku, v posledních dnech poznaly, že lže. Ale když byl přistižen při lžích, bylo již pozdě: okolo všech se již zatahoval řetěz komunistických policejních psů, lačnících po krvi...

Člověk Zdeněk Šidák žil svou výzvu k lidstvu: TLUČTE A BUDE VÁM OTEVŘENO...peklo se vším příslušenstvím. Člověka se zmocňuje hrůza, když přehlíží výsledky Šidákova „lidského" díla! -:

/

Sestra p. A. unikla zázračně několik hodin před zatčením a byla jediná Šidákova oběť, která se zachránila a dostala za hranice. Za to byl ortel spravedlnosti vykonán nad jejími stařičkými rodiči. Provinili se tím, že přijali Šidáka a jednu z jeho domnělých společnic ve svém domě a že nedovedli přestat milovat své děti. Na Štědrý den 1949 byli oba odsouzeni Státním soudem k 12 letům těžkého žaláře.

/

U notáře, který spravoval majetek rodiny B., byly peníze vyzvednuty. Za několik dní notář zmizel a není po něm od té doby ani stopy. Rodina B. neviděla z peněz ani haléře.

/

Manželka profesora C. byla dopadena policií při pokusu o útěk za hranice a sama byla odsouzena. Provinila se, že milovala svého muže. Láska je v komunistické společnosti dovolena jen těm, kteří se nechali komunistickou stranou ocejchovat. - Matka p.D. byla zatčena ke konci února 1949. 31.března 1949 dostala její rodina urnu s jejími zpopelněnými ostatky.

/

18letá kolegyně p.E. a 20letá dívka, která přivedla Zdeňka Šidáka do svého bytu, obě byly odsouzeny ve velkém pankráckém monstreprocesu na 25 let do těžkého žaláře. Také onen zprostředkovatel mezi oběma dívkami a rodiny, které Zdeňka Šidáka navštívili v jeho úkrytu z popudu těchto dívek, byl odsouzen.

Toto je totalitní a policejní stát XX.století: jeho pochopové musí z něčeho žít; musí jevit a prokazovat činnost - tož j. vymýšlejí za každou cenu a podle obvyklého receptu: zkonstruují se zločiny proti stát nevadí, že často nemasthé a neslané, náhodné nevinné oběti se do nich vtáhnou a pak se s velikou pompou odsoudí. Nejímá závrať nad touto obludností? Je to přece tak snadné, získat člověka sliby a přimět ho k pošetilostem. Pošetilosti ovšem nemohou otřást stavbou lidovědemokratického režimu, ale mohou dobře živit estébáky, esenbáky a lidové soudce s živnostenskými listy, vystavenými Alexejem Čepičkou...

/

Zlato p.F. bylo vyzvednuto, ale nebylo odevzdáno. Také zapečetěná obálka p. H. byla vyzvednuta, ale p.H. ji už nikdy neuvidí.

Rovněž záloha, složená p.G. na to, aby byla převedena jeho 15letá dcera, byla vyzvednuta. Šidák vylákal tuto dívku, ubytoval ji u jedné dobré rodiny a žádal ji, aby byla kdykoliv připravena k útěku... Za nějakou dobu byla zatčena ona, i rodina, kde se skrývala. Policejní hyeny se nezastavují ani nad dětmi, ani nad soucitnými matkami. Agenti, kteří zatčení provedli, sotva si vzpomněli, že mají doma své vlastní rodiny.

/

Je celá řáda drobnějších Šidákových zločinů, které odkryje čas a brzo také, jak věříme, i archiv ministerstva vnitra. snad také podrobněji dokreslí Šidákovu tragedii, jeho prodejnost i otrlost.

Takové znetvořené lidské postavy civilisaci dodává v jakémkoliv množství bezkrevná a bezvěrecká společnost, vybudovaná na marxistickém materialismu a podpíraná leninským stalinismem. Kdosi z policejních komisařů, který přišel zatýkat jednu ze Šidákových obětí a v němž se patrně hnulo svědomí, pošeptal ji do ucha jméno udavače a dodal: HYENA. Ano, člověk propadající svým nejubožejším vášním a odvrhující od sebe Boha, nemůže nakonec být ničím jiným, než hyenou. Ale může být ještě nebezpečnější než hyena: protože si dokáže nasadit lidské grimasy, usměvy, soucitný vzhled, aby oklamal důvěřivé...

Ještě než dopíši tento smutný příběh, toužím, aby se čtenář tiše zastavil v žalářních kobkách, u obětí takového HYENISMU. Jaké obrazy zmučených duší a tváří máme před sebou! Jakému ponížení byli tito lidé vystavení a jak je toto hořké ponížení stále provází! S jakou teatrálností se jich zmocnila SPRAVEDLNOST komunistického ráje: Psychicky, psychologicky a fysicky dobře opracováni policejními komisaři a špicly, kteří jsou pouhými šašky a bestie i, než-li nějakým ramenem spravedlnosti, byli odvlečeni před řemeslné soudce bez citu, mechanické stroje, kteří soudí, protože je to jejich povolání a z nichž mnozí tomuto řemeslu byli na rychlo vyučeni...

Národ, který nedávno planul hněvem nad tím, že cizák trýzní jeho syny, dnes ponuře mlčí nad tím, když bratr rdousí bratra, když otec pronásleduje svého syna, když člověk člověku stejné krve je tyranem a věznitelem. Ale my křesťané hledáme i v tomto ukrutném divadlu jistý smysl, který nám dnes zůstává utajen, ale zítra bude zářit jako ranní slunce na obloze našich životů: Cosi je v slzách a krvi těchto mučedníků - a kolik slz a kolik krve muselo již být prolito! - velmi drahocenného: možná, že právě tyto slzy a tato nevinně prolévaná krev má vykoupit trýzněné i trýznitele, kteří oslepli a nevidí Boha - pravdu v sobě i okolo sebe - a proto padají do propastných ohavností...

Prosím ještě čtenáře o pochopení: psal jsem značně rozechvěn tyto řádky a nebylo ve mně dostatek sil k barvitému a sytému líčení celé věci. Ztrácíme v Praze smysl pro rozmanitost i jistotu slova. poněvadž se začínáme podrobovat tísni, která na nás tak neúprosně doléhá. Ale psal jsem je pro svět, v nějž věřím, abych jej varoval před POSLEM, jedním poslem světa, v němž jsem nucen žít. Zdeněk Šidák chodí po Praze a směje se šťastným smíchem na své dítě a žije spořádaný rodinný život. Neví patrně už nic o tom, že někde za vysokou zdí žijí v hrozné bídě a utrpení jeho oběti, a jsou to také lidé, kteří měli své usměvy, své děti a své domovy - a necítí naše pátravé pohledy a patrně neví, že z něho nespouštíme oči a patrně neví, že tak [illegible] svůj pohled.

POPIS ZDEŇKA ŠIDÁKA: Narodil se r. 19[illegible] v Dubí u Náchoda, byl posluchačem inženýrství a v Protektorátě zaměstnancem rozhlasu po revoluci

členem komunistické úderky a AGITPROPU. Není anglickým parašutistou a nemá ženu Angličanku. Mluví angličtinou jazykových kursů URO a špatně německy. Je střední postavy, podlouhlé tváře, má černé vlasy, které si rád přebarvuje, husté černé obočí a velké modré oči. - Má u sebe také kněžský doklad, rád nosí kolárek a vydává se za kněze. Neštítí se ani svatokrádeží! - VARUJEME: Připravuje se na nový úkol a má být znovu vyslán na Západ.

Ale nepřijde-li on, budou přes hranice přicházet . Židákové!

Tak oblažují komunist lidskou společnost - si představují zítřek lidského rodu: SVĚT jako veliký koncentrační tábor, dobře hlídaný a opatrovaný několika desítkami vypasených bachařů....

F R. H A V L Í Č E K: ZAPŘEL PŘI PROVĚRCE.

Pracoval jsem s kolečkem a s cihlami na stavbě. Sotvaže jsem se trochu obeznámil s prostředím, zažil jsem slavnostní obřad: KOMUNISTICKOU PROVĚRKU. Ne sice na sobě, tak jsem ještě neklesl, ale ve svém prostředí. Víte, co je to prověrka? To je povzbuzující injekce, kterou dávají funkcionáři KSČ, aby důležitost členství ve straně vynikla. Každý komunista je totiž za čas syt pracovních brigád, plánů, protiplánů, nadplánů, vstřícných plánů, dvouletek, pětiletek, darů republice, darů sjezdu, darů předsedovi strany a jak se vůbec všechny ty potvorné akce jmenují. Na takové líknavce a unavence musí přijít něco mohutného, něco velkolepého, co trochu postraší, připoutá více ke straně. Něco, co mu zdůrazní neomezenou moc komunistické strany.

Proto musí občas každý komunista k prověrce. Jak vyhlíží prověrka? Dívejte se se mnou.....

Pracuje se na stavbě. Přihrčí motorka. Zastaví na trávníku. Od motorky přichází sebevědomě mladý muž "energického" věku pod 20 let. Plápolá mu vázanka na krku. Klobouk s bravurně ohrnutou střechou a s aktovkou na pásku přes rameno. Z tašky vyjímá svazek papírů. To jsou ty povětrné tiskopisy pro prověrky. Na stavbě se přestává pracovat. Je dávět. Lidé se scházejí. Zbožně a bázlivě hledí na mladistvého příchozího. Svolává se schůze osazenstva.

"Všichni soudruzi dostanou tiskopisy. Vyplní pečlivě životopis. Odpoledne budou všichni soudruzi podstupně předstupovat k prověrce!" A činovník s tiskopisy obchází všechny zaměstnance od stavbyvedoucího až posledního podavače. Došel ke mně: "Tady soudruh nám to taky vyplní..."

"Já? Co to je?" táži se bezradně. - "Nu nová prověrka přece. Proti úchylkám ve straně!" - "Já ale přece nejsem ve straně...Neměl jsem dosud tu čest být ve straně," namítám opatrně. Myslí se tím samozřejmě, v komunistické.

To byla však rána! S nelibým pošklebkem se činovník tázavě rozhlíží. Hledí na mne jako na prašivou ovci. Přerušuje rozechvěně rozdávání tiskopisů a jde se poradit s činovníky závodní organisace strany. Po chvíli se vrátil. Je uklidněn. Asi tak jako kat, který si vysloužil svůj žold. A přímo ke mně. Ostatní hledí na mne buď s odporem nebo s účastí. Podle toho, kdo se na ně právě dívá... Zastavuje se u mne, neříká nic. Tiskopis mi odebírá. Zmizel jsem do ústraní. - Prověrka začíná proslovem.

Čtyři nebo pět funkcionářů se navzájem pro uje mezi sebou. Dále předvolávají k prověrce políra, soudruha Bumbu. Je to vesnický starý chlap, je mu hodně přes šedesát, vousisko má jako liška, oči chytré jako myška. A prověrka začíná pod širým nebem. Ostatní soudruzi sedí na trámech a cihlových podezdívkách.

"Tak nám pověz, soudruhu, čteš Rudé Právo?" - "Ano!" vyrazí ze sebe přesvědčivě polír. - "Cos tam četl včera na druhé straně dole zleva?" zvyšuje svůj zvědavý nápor prověrkář. - "Víš, soudruhu, já sice čtu Rudé Právo, ale včera jako s udělánim zrovna ne", brání se. -"A víš, co říkal soudruh Kopecký?" a dodal s důrazem a kazatelsky: "Číst Rudé Právo denně, to je universita lidu. To se má číst stále." Podíval se významně kolem sebe, aby všichni viděli, jak výstižně to řekl. Hrdě, jako že ví, co říká soudruh Kopecký. A pokračuje v duchaplnostech s chlubivým gestem: "Tak další otázku: Proč má rudá hvězda v našem odznaku pět cípů?" Polír se chvíli mudrlantsky rozmýšlí:

"Nu protože...víte...víš...kdybych já..." A soudruh polír si nakrucuje vousiska.- "Protože lenin-marxistická hvězda za vedení velkého Stalina ovládne všech pět světadílů!" pomáhá svou neomezenou ideovou vědomostí funkcionář. Utahuje si uzel na kravatě na důkaz, že má nejenom veliké politické vědomosti, ale také odznak důstojnosti, kravatu na krku. Odkašlal se a zapsal několik poznámek do sešitu na stole tužkou a poznamenal: "Ty máš soudruhu políro doma pole. Zdalipak jsi poslechl soudruha ministra Ďurišo v radě k plnění pětiletky. Nosil jsi na pole na jaře sníh, aby bylo dost vláhy? Ucpal jsi také dronáže, aby bylo pod polem dost vlhko?"

"Áááno! Ano, soudruhu, nosil jsem a ucpal..." vyhrkl ze sebe, aby napravil nouspěch dřívějších otázek, ač se v duchu takové hlouposti smál.

"Dobrá, dostaneš pomoc družstevní strojní stanice, jakmile bude v obci založena." A pokračoval. "Tak, to bychom měli..."A opět cosi důležitě čnáral v poznámkách na stolo. "A co je to ten dialektický materialismus?"

Teď byl polír docela v koncích. "No, dialektický, víme...to je když...to je jako...nu zkrátka..."

"No toto přece musíš, soudruhu, vědět: to je první z desatera každého komunisty." Funkcionář pomáhá polírovi v nesnázích.

"Víte, to je když..." namáhá se polír."Já to vím. Vždyť jsem přece přečetl Klementových Deset let." A pak dodal resignovaně:"Ale já to nedovedu tak dobře říci." - Polír je vztekem a "duševní" námahou celý rudý. To je snad jediná rudost, ktorá v něm vězí. Jinak o nějaké ideji nemá ani ponětí. Potí se, jen se mu krk leskne.

"Tak to vezmem z jiného konce. Co je idealismus?" - "Idealismus?" a snaží se o nakyslý úsměv."To je lehké. To je tak. Když je někdo hodný, nebo tak nějak." Polír přešlapuje v rozpacích. - Funkcionáři už přechází trpělivost.

"Tak zkrátka...materialismus je něco, co můžeme vidět, ohmatat. A idealismus je jen něco, co nám někdo napovídá, ale my se o skutečnosti nemůžeme přesvědčit. Tak na př. není Boha, protože jsme ho ještě nikdy nechytili za rukáv."

Tato funkcionářova slova jsou na políra silný tabák. Jeho prababa, jeho babička, maminka i sestry a bratři chodili do kostela. On sám chodí se ženou taky každou neděli pomodlit se do kostela. I Frantík, Pepík, Mařenka... Zachvěl se odporem. Ale hned se vzpamatoval. Představil si tu pohromu, jestliže neudělá s úspěchem prověrku! Nebyl by polírem! Bude vyhozen. Děti budou mít hlad.Hospodářství mu združstevní... Spolkl horkou slinu.

"Nu tak nám pověz! V říš, že je Bůh nebo ne?"

"Já? Já...? Nevěřím!" Zakolísal s koktavou odpovědí, ale ne uvnitř srdce. "Není Boha!" řekl to dosti nahlas, aby si funkcionář mohl mout ruce nad svým úspěchem.

Polír prověrku udělal. Ukázal ostatním cestu, jak se má při prověrce odpovídat. Prověrky pokračují. Pak se jde k obědu. V kantýně je ovšem napřed schůze. Roční referent od prověrek. Odpoledne se v prověrkách pokračuje. Práce na stavbě stojí. To nevadí. Přes sto procent výkonnosti a plánu v programech stejně bude. Co bude chybět, to se dopíše. A proč spěchat? Stejně je málo stavebního materiálu. Práce se musí šetřit! Vždyť je teď pětiletka.

A pětiletka se splní za každou cenu, i kdyby měla trvat třebas sto let!....

J O S E F M R S K L, PRAHA: BILANCE LŽÍ.

31.XII.1949, v poslední den první poloviny XX.století, zakončil tímto nadpisem úvodníky pražské Mladé Fronty "básník" a její šéfredaktor Jaromír HOŘEC - smutně "slavný" ze souhvězdí komunistických práčat. V článku se snažil lopotně vyložit lži! západního světa, ale aptrně zapomněl, že čtenář komunistického tisku uvykl číst jen nadpisy a tak byl tento nadpis pro něho ku podivu šťastně vyvolen. Přiměl širokou obec čtenářskou k malé reminiscenci: že totiž se žijo v ovzduší TRVALÝCH lží a dokonce v ovzduší smažně udělaných lží.

Čtenář si vzpomněl [illegible] DENISE ROUGEMONTA nad francouskou HUMANITÉ: "Čiší z těchto novin jen a jen nenávist, je [illegible] mnoho hrubých lží,

obyčejně štěkající nebo bolestmutící nadpisy, kyselá omáčka, v níž plavou veliké brutální pravdy, vždy dobře, aby byly řečeny, ale povídané špatně. Stále totéž nudné rozdělování světa v tábor buržoů a proletáře, jakoby nebylo možno jinak se dovolávati elementárních práv lidstva. Ale co bije do očí, toť skutečné a stálé zrazování chudého - to vlastně tento časopis představuje! Místo pravdy a dobrého a zdravého smyslu intelektuálové této Humanity krmí své čtenáře LŽÍ, napájejí davy jakousi abstraktní, surovou prózou, a to mnohem prostřednější, než revolverové večerníky. Cpou do lidí jakousi mystiku a nestydí se tisknouti stále táž klišé, jež se stále a naštěřivě proti kterémukoliv smýšlenému nepříteli a hlavně útočí na společnost, o níž se domnívají, že je křesťanskou. Nevidím v této Humanitě nic jiného, než odporné zrazování chudých. Prostý lid nechápe, co se mu to předkládá. Chápe svou situaci, ale nevidí, že jeho časopis nemá k této situaci reálného vztahu." /Humanité je časopis francouzských komunistů./

Jen pohlédněte na časopis komunistické mládeže Mladou Frontu!

JEJÍ NADPISY: /Mladá Fronta 31.XII: Mladí úderníci z ostravského Ostroje půjdou nad normu. - Spravedlivé tresty vesnickým boháčům. - Obchodujeme lépe a poctivěji. - Papež se paktuje s válečnými štváči. - Jdeme správnou cestou./Prohlášení komunistické Katolické akce./ - Kosmopolitism je idea zkázy národa./

JEJÍ LŽI: Poselství sv. Otce k Svatému roku je v MF zobrazeno takto: Papež Pius XII nežádal zákaz atomové bomby, jako to učinil ministr zahraničních věcí SSSR A.Višinskij jménem sovětského lidu a lidu celého světa. Papež Pius XII nepozvedl ve svém projevu hlas, jako to neučinil za druhé světové války proti zvěrstvům, kterých se dopouštěli řečtí monarchofašisté, - ale za to: - Mluvě o SSSR a zemích lidové demokracie použil všech lží a pomluv, známých již před tím z úst Trumana a Churchila. /29.XII.49/

JSOU SERVILNÍ. Když se Jeho Veličenstvo Stalin dožil sedmdesátin, přinášela MF - jako i ostatní čsl. noviny - celé strany potištěného papíru, na nichž se snažili čtenářům vemluvit, že Stalin je více než Bůh. Bylo to servilní a bylo to psáno slohem, který byl přecpán metaforami, opisovanými ze záchodových zdí. "Víš, co znamená Stalin v ruštině? Říkáš ocel...Ale to nevystihuje: ocel není tak pevná a tvrdá jako Stalin. Diamant? Ten je zas křehký. Není takového kovu, který by byl tak pevný jako Stalin. To je něco úplně neznámého." - "Oč je šťastnější můj syn, který už od prvních kroků slyší pohádky o slavném Stalinovi, oč je bohatší, do světa v němž vyrůstá, je ten Stalinův, spravedlivý a krásný."/Spisovatel Jan Pilař. - "A svítí, TY - slunce do dalekých dálek - náš velký otče, rodný Stalino.

I JINÉ NUTÍ, ABY BYLI SERVILNÍ. Áje Vrzáňové, mystrini světa v krasobruslení, která se stala nejnovější exulantkou, dala MF 21.XII.49 do úst tato slova o Stalinovi: "J.V.Stalin je mi především velkým vzorem. Chtěla bych být právě tak vytrvalá a jít ke svému cíli jako on. Pro nás sportovce udělal J.V.S. nejvíce tím, že s námi počítá jako s důležitou složkou státní."

Leon Bloy říkával, že jistý tisk se dá použít jen tím způsobem, že se rozřeže na malé kousky a dá se do jisté malé místnosti. Tisk rudého Protektorátu se způsobem jiným použít nedá.

- o b - : POLITICKO - STRANICKÝ MOR.

Nebylo v nás největší chybou, že jsme měli před válkou dvacet stran a po válce pouze čtyři, jako spíše způsoby stranického boje. Stranická příslušnost platila u mnohých více, než národnostní a náboženské přesvědčení. Kdyby si tehdy byl někdo žádal odpověď na otázku, jako za dob Kristových, kdo je můj bližní, jistě by mnohý z dotázaných byl schopen odpovědět: "Moji straničtí přátelé a příslušníci strany, ke které patřím!" Na to aspoň ukazovalo jednání politických straníků. A zde byl právě kořen největšího zla, vyrostlého z našeho liberálně demokratického stranictví: rozštěpení na nepřátelské tábory. Musíme zdůraznit slovo NEPŘÁTELSKÉ, protože i v jiných zemích jsou strany jako tábory, ale ne všude vidí v sobě straničtí protivníci nepřátele. Tyto dělí největší vinu na nepřátelství mezi politickými stranami STRANICKÝ EGOISMUS, touha po rozdávání úplatků, nactiutrhání, nemravného patolízalství a zotročování svobody člověka. STRANY PŘINÁŠELY svým

jednáním propagovat nemr v. ost čtyř politických legitimací, jak ji vykreslil film "Lidé na kře." Často nejen zaměstnání a plat, ale i živoření a blahobyt závisely na politické příslušnosti. Největší však zlo napáchal stranický boj na naší vesnici, kde často rozštěpil sousedy, žijící v tradičním přátelství a sousedství a udělal z příbuzných a sousedů nepřátele, rozsel nenávist mezi bratry, rozrušil jednotu a podkopával pevnost jednotlivých charakterů i celého národa.

Křesťanství nedává jednotlivých předpisů hospodářských a sociálních, křesťanství znamená zákon velkých přikázání Evangelia, z nichž po lásce k Bohu je největší přikázání lásky bliženeckě. Není tedy s křesťanstvím slučitelný nemravný politikářský boj, nenávist straníka k jinému straníkovi. Křesťanství buduje na bratrství, založeném Kristem a dosvědčeném prolitím jeho krve za všechny lidi bez výjimky. V Kristu jsme bratři, protože jsme jednou krví vykoupeni. Nepřátelství není ani demokratické. Demokracie neznamená nejednotnost a libovolné hlásání a uskutečňování idejí. I v demokracii musí být jednota myšlení a zásad. Pak nevidím v politickém protivníkovi nepřítele, ale spolupracovníka, pomáhajícího kritikou k spolupráci na společném dobru státu. Kdo pracuje stranicky, neštítí se žádných prostředků, korumpuje okolí a kdeží politického protivníka za každou cenu odstranit - ten je nedemokratický, jeho jednání despotické a diktátorské. Strany mají za svůj prvý účel dobro státu. Toto společné dobro státu zahrnuje v sobě také úctu k sobě navzájem a i k politickým odpůrcům.

I stranický boj má své hranice, přes něž se nesmí, jinak je jednání nemorální a vede k poměrům "divokého západu", kde rozhoduje síla a pěstní právo, ale nikoliv lepší myšlenka a mravnější jednání. Chce-li tedy některá strana být demokratickou, musí nutně stavět společné dobro státu nad dobro stranické a osobní. - Chybou našich straníků bylo, že politické přesvědčení brali příliš vážně, zásady stran přijímali jako absolutně neměnné a pravdivé.

V anglosaských zemích berou politický boj více méně sportovně. I politický protivník je politický soupeř, který má stejný cíl jako já - BLAHO STÁTU - který však užívá trochu jiných prostředků k dosažení tohoto cíle. Politický boj je sportovní boj s napětím všech sil, avšak bez porušení pravidel hry a sportovního ducha. Po zápase si protivníci podají ruce a zasednou k jednomu stolu. Demokracie se může dovolávat pouze slušnosti a společenského taktu - křesťanství chce však uskutečňovat zásady Evangelia. Prvním požadavkem dnešního stranického boje z naší strany bude, abychom mu vrátili mravnost a křesťanskou lásku, bez níž ku př. politický křesťanský program je výsměchem a ironií a ústa mluvící o něm jen plná lži, protože jednání není v souladu s řečí. KŘESŤAN MŮŽE BOJOVAT PROTI LŽI A ŠPATNOSTI, PROTI NESPRÁVNÝM ZÁSADÁM DRUHÝCH STRAN, ALE NIKDY NEBOJUJE PROTI SOUPEŘOVĚ OSOBĚ. I politický soupeř bude mým bližním a budu se na mou kdykoliv podívat směle do očí. TAKOVÝM JEDNÁNÍM přispějeme k obnovení JEDNOTY národa, jež není možná bez vzájemné úcty a lásky. Běda, bude-li se v metodách politického boje pokračovat! Pak bude s t á l e platit povzdech OTOKARA BŘEZINY z roku 1925:

"Náš národ není dnes před věčností jako národ! Neboť národ je jako velká rodina, která se večer po práci sejde k jednomu společnému ohni - tam si důvěrně všecko poví a posílí se na druhý den práce, a když by bylo třeba, všichni společně umrou držíce se za ruce! Ale náš národ nemá dnes společného ohně, společného jednoho chrámu, roztrhali jej na mnoho sekt a na mnoho táborů, rozptýlili a oslabili. - TEN, kdo to vše zavinil a v národě napáchal, NIKDY toho před Bohem nezodpoví..."

D O S T O J E V S K Ý: Socialismus není pouze otázkou dělnickou čili otázkou čtvrtého stavu, ale jest hlavně otázkou atheistickou, otázkou současného vzdělaného se bezbožectví. Je to otázka babylonské věže, která se stavěla z dvě bez Boha, ne proto, abychom ze země dostihli nebes, nýbrž abychom nebesa strhli na zemi.

/Bratři Karamazovi./

S V. A U G U S T I N: Udeřil jsi do srdce mého jako do zvonu a miloval jsem Tebe.

/Vyznání./

SOCIÁLNÍ PROBLEMATIKA

JAROSLAV MIT: ZÁKLADNÍ PRAVDY KATOLICKÉ SOCIÁLNÍ REFORMY.

Chceme dále pokračovat ve studiu a sledování sociální problematiky dneška. Předkládáme zhuštěně obsah sociální nauky Církve. Je to kapitola k pozornému studiu a diskusi.

Od scholastického výkladu slovního základu učení Kristova. až po dnešní způsob pojetí křesťanství, podivuhodně řeší Církev obludné a závratné problémy sociální, podruží všech generací, rozšiřující se a obepínající stále vyšší a složitější formy spolužití lidstva a společnosti. Hlava Církve, v nejednè osobě vynikající, sleduje pozorně život člověka, žijícího nejprve v uzavřeném agrárním hospodářství, až po naše dny, zajatého mozkovými konstrukcemi, které jsou šířené lidmi, znoužívajícími svého nadání - a, neunavně bdí nad lidskou bytostí. A v pravdě se nemýlí. vyžaduje-li od nás zamyšlení nad slovem nepomíjejícím, jejž chápal již člověk, používající jen jednoho prostředku dorozumívacího.

Interpretací dvou základních křesťanských pojmů: Lásky k bližnímu a Pokory - podává se katolická nauka o sociální reformě společnosti. Papež Pius XII adresuje svá slova křesťanům i racionalistickému světu, podnikatelům i dělníkům, když vidí bídu a živoření člověka, zaviněnou především neštastnou pýchou lidského intelektu.

Člověk pozbyl své životní jistoty zdůrazňováním smyslovosti života. Ztratil tak také cestu k hledání jeho účelu. Tím dospěl k jednostrannému hodnocení lidské práce. Neposuzuje ji jako projev života, jehož smysl nesleduje, nýbrž pouze ekonomicky hodnotí její výsledky. Racionalismus pak vyjádřil jednotkou práce jednotku produkce. Toto účelový postoj k hodnocení lidské práce opomíjí vlastní pocity člověka, prožívané při rozvoji jeho duševních schopností; umožňuje mu pouze odborné školení, aby zvýšil a zlepšil jeho produktivitu. Vyvrcholení teorií materialistických požaduje rovnoměrnou distribuci všech pozemských statků, jíž má být dosaženo uspokojení smyslových tužeb člověka. Distribuce je tu vymožeností doby a umožněna je organisováním práce. Rovnoměrný růst společnosti jako celku je tu jmenován postulátem etickým. Dospělo se tak až k národohospodářské formulaci lidské činnosti, která se definuje jako péče o udržení a zlepšení života. Požadavek rovnosti pro všechny příslušníky moderní společnosti, organisované na zásadách materialistických, má proto svůj základ na protilehlém pólu než rovnost, hlásaná apoštoly křesťanství.

Křesťanský názor světový rozeznává dvojí podstatu v lidské existenci, Duchovní, nesmrtelnou a fysickou, dočasnou, konečnou. V projevu života, v práci vidí proto vedle činnosti, působící v okruhu hmotném, především nepostižitelného činitele duchovního, tvůrčího. Toto zásadní a sociálně rozlišení rozvádí Církev ve svém učení o sociální reformě. Zákon lásky a bratrství, který ji v celosti proniká, je vlastností nehmotné části člověka, a je tu nejrozhodněji oddělen od egocentrického měřítka rozumového, ovládajícího se pozemské rovnosti. Jedné části výsledku lidské činnosti přisuzuje hodnocení hospodářské, ohraničuje je tímto názvoslovím [illegible] svém rozboru, a podněcuje svými církevními motivy nejvyšší moc státní a sbory zákonodárné. Avšak v části druhé, od ekonomické přísně oddělené, shledává pojmovou jednotu, vznikající z trvání duchovní podstaty v lidské bytosti, prostě z faktu, že [illegible] je organicky spjata tvůrčí schopnost člověka s jeho dílem. Je tedy práce ve svém substrátu hospodářským faktorem sociálním, avšak vedle tohoto je současně obsahem, tvarem a rozměrem lidské duše na její pozemské dráze. Ve sledu pojmu rozlišuje tedy katolická nauka v sociální reformě obsah práce a její výsledek hospodářský. Logickým domyšlením je tu pak přesvědčení, že v lidské bytosti je zahrnuto poznání o důstojnosti práce.

Jen v práci může být obsažen duchovní život člověka, jeho tvořivost v pozemské podobě. Požadavek [illegible] snaha v oboru sociálním PRÁVO NA PRÁCI pro každého, [illegible] požádá. Spravedlivá mzda nemůže tu být

ovšem její ekvivalent hospodářský, ale její ocenění mravní, vyvěrající z pochopení smyslu a účelu života. Spravedlnost v rozsahu politiky mzdové je vyčerpána teprve zavedením t.zv.mzdy rodinné, která je zde současně popřením usudku, v němž se dokazuje, že vzájemná závislost mzdy a práce se může objektivisovat toliko v odvětví ekonomickém. Zjev nezaměstnanosti není zde následkem špatné funkce organisace výroby a trhu, ale projevuje se spíše proto, že celá organisační konstrukce, umožňující výrobu a spotřebu, je inspirována materialistickými popudy, odduchovněním člověka.

Po uvaze odmítá Církev zavedení takových technických zařízení do výroby, které vyřazují lidskou osobnost z práce. V tomto vyřazování nemůže vidět jen pramen vzniku bídy hmotné, ale kvalifikuje jej, jako charakteristický zjev technického věku, v němž tvůrčí schopnost lidské osobnosti je ve značné míře ochuzována strojním zařízením. Je to výrazná skutečnost, vystihující zhmotnělý svět, v němž neexistuje touha po poznání smyslu života, svět, v kterém se hlavní životní nesnáze nchou vyřešit docílením trvalé rovnováhy není výrobou a spotřebou. Církev se proto snaží ovlivnit myšlení zmechanisovaných pracujících mas i kalkulujících mozků podnikatelů, aby obrátila pozornost k příčině, jejímž následkem je práce člověka.

Církev přiznává každému právo na přiměřené soukromé vlastnictví, úměrné důstojnému způsobu života, ale všem jej odpírá k bezdůvodnému hromadění jmění. Vlastnictví k věci nemůže zakládat libovolnou disposici majitele se statky hmotnými, na nichž je závislý život mnoha jedinců. Taková libovolná disposice musí se proměnit v povinnost majitelo tak, aby v ní došla uplatnění zásada, že jmění hmotné musí připoutávat člověka k účasti na společném díle. Právě tak výchova člověka k šetrnosti musí být vyvolávána vědomím, které jej zavazuje k odpovědnosti, vyplývající z vlastnictví.

Církev svoluje, aby nejenom rozsah, ale i určité druhy hmotných hodnot, byl svěřen spíše správě státní, nebo svazům samosprávným a družstevním, pokud jsou záruky, že jejich držba a ovládání budou obecně prospěšna. Doporučuje, aby zejména bylo dbáno rovnováhy, kde by zbytečně nevzrůstala moc státní nebo jiných kolektivních svazů. Jsou možné i takové formy vlastnictví a soukromého podnikání, jimiž se modifikuje, a to výlučně v okruhu duchovním, vztah pracujícího k podnikateli. Není tedy programem sociálního učení Církve dosáhnout zavedení obecného kolektivního vlastnictví nebo omezení soukromého jmění. Naopak. zdůrazňuje se prospěšnost obou způsobů vlastnictví. Zavrhuje přísně hromadění třebas i sebemenšího jmění, není-li projevem činitelů mravních, duchovních.

V oboru národohospodářství odůvodňuje odcerpávání zisku, který přesahuje účelové možnosti a vrací jej tak duchovní tvorbě člověka; podporuje činnost charitativní, zakládání různých fondů ze zisků státních, společenstevních i soukromých k tomu účelu, aby byl umožňován zvláště rozvoj přirozených schopností těch, kteří jsou omezováni svým sociálním postavením, a k zlepšování životních poměrů mezi nemocnými, přestárlými a práce jinak neschopnými.

Katolická sociální nauka nění a zavrhuje názor na soukromé právo vlastnické i na vlastnictví kolektivní. Klade důraz více na držbu, než na vědomí absolutního právního panství na věci vlastní a jeho ochranu. Z držby, vedle formální zákonné záruky, zajišťující její ochranu, která má již konkrétnější podobu a projevuje se tedy v oboru ekonomickém, konstruují se na zásady, neli právní pravidla, jak má být prakticky na př. podnikatel ve svém volném pohybu omezován, jak je zavázán nevyužívat svého ekonomického postavení a své převahy k tomu, aby ovlivňoval postoj dělníka k jeho pracovním výsledkům, chápaným z hlediska materialistického. Je zaměřena k duchovní podstatě člověka, zdůrazňuje jeho důstojnost, tkvící v práci, v předsevzetí lásky k bližnímu, v obětavosti a křesťanském bratrství. Je protiváhou názoru, který přehlíží nutnost rozvíjení těchto vlastností člověka, kde se péče o lidskou duši přenechává řízení státnímu. Odlišně hodnotí práci a její hospodářské výsledky. Usiluje o zavedení a uskutečnění Božího řádu na zemi... Počítá pro všechny časy s lidskou bolestí, usiluje o její možné zmírňování - kde však je trvalou, o její důstojné podstupování.

DENIS DE ROUGEMONT: Jsou tu však intelektuálové, jejichž zaměstnáním jest chápati, jejichž zaměstnáním jest chtíti pravou, jejich [illegible] věrou je důvěřovati v noc přímé myšlenky, a tu se [illegible], že je to pomalé. Kdo se myslí, že v komunismu hájí drobný lid - když přece zjevně jen slouží jeho vykořisťovatelům, nízkosti a lži jeho nejodpornějších [illegible].

E v r o p s k é a k t u a l i t y.

P. RICCARDO LOMBARDI: K ZAHÁJENÍ SVATÉHO ROKU.

Stojíme v rozhodujícím okamžiku světových dějin, a tvrdím, že svět ještě nikdy nebyl tak na blízku tomu, aby přijal poselství Ježíšovo k řešení svých palčivých problémů. Proč? Protože mezi národy čím dál tím více padají všechny přehrady, takže v této chvíli stojí proti sobě pouze dva mocné bloky, na jedné straně komunistický svět, na druhé pak svět, který bychom mohli zjednodušeně nazvat liberálním. Oba vyšly z revoluce, jeden z francouzské, druhý z ruské a ačkoliv jsme uprostřed hlubokého konfliktu mezi oběma těmito ideologiemi, obýváme svět, který ještě nikdy před tím nebyl tak jednotný. Co dnešní zápas činí hrozným, jest to, že na každé straně je obhajována pravá a základní hodnota, kterou protější strana zanedbává. Ale právě tím, že propaganda tento nedostatek na protilehlé straně neustále ostře zdůrazňuje, vzněcuje se tím pravdivý fanatismus, na jedné straně pro velkou sociální spravedlnost, na druhé straně pro individuelní svobody a práva lidské osobnosti. Smíření mezi znepřátelenými bloky se zdá ovšem nemožné a tak se strašidlo nové války rozložilo nad celým světem.

A tato situace a tento okamžik vyvolává potřebu velkolepého experimentu sociálního křesťanství. Proti oběma sociálním experimentům, komunismu a liberalismu, které si navzájem odporují, musí být postaven řád uplně nový: a to svoboda v solidaritě. Pro křesťany není tato formulace něčím novým. Vrací se zpátky k Evangeliu, které by se tímto způsobem mohlo stát "Manifestem nového věku". Slovo, které jest dvacet století staré, čeká na to, aby mu bylo rozuměno a aby bylo převedeno do praxe jako pravé a živé sociální křesťanství.

Abychom se přesvědčili, že je to možné, stačí jen myslet na to, že duchem Evangelia jest láska. Co je svobodnějšího a osobnějšího a sociálnějšího ve světě, než láska? Křesťanská láska nutí překlenout odcizení a vytvářet sociální vyrovnání a jenom v ní může být docíleno sblížení a vyrovnání bez jakéhokoliv násilí. Podstatné je, aby tento ideál byl přeměněn v čin a základ sociálního pořádku. Možná, že je poválečný úspěch křesťanských stran v některých zemích znamením toho, že masa v podvědomí touží po takovémto sociálním experimentu.

Evangelium zůstává přes to stále knihou nebes, ale musí se také v nejplnějším slova smyslu stát knihou země, Chartou nového křesťanského sociálního pořádku. Je musíme v nejjednoduší formě kázat chudým a bohatým, ale především těm, kteří mají v rukou moc. Ta kázání obrodí celý svět.

PROCES S KNĚZEM - DĚLNÍKEM.

Na konci r.49 byl v Paříži projednáván velmi zajímavý případ: Kněz René Boyer je jeden z kněží, který se zcela věnuje apoštolátu mezi dělnictvem v Paříži a který proto pracoval jako roznašeč prádla ve velké prádelně v Grenellu /čtvrť Paříže/. Jeho ředitel si na něho nemohl stěžovati ani v nejmenším, ale jakmile se však dověděl, že roznašeč je knězem, propustil ho na hodinu. Kněz-dělník mu řekl. "Na to se nedívejte, že jsem kněz. Máte vidět jen mou práci a přesnost, s jakou pracuji. Dělník není stroj, má právo mít duši." P.Boyer nenechal věc v klidu a tak se dostala jeho výpověď před soud. Jeho advokát položil před soudem řediteli dvě otázky:

1./ Při přijímání dělníka, ptáte se ho, zda je členem komunistické strany. 2./Nebo zda-li je svobodný zednář?

Obě odpovědi byly záporné. Ředitel však neodvolal výpověď. Přelíčení bylo stanoveno na 23. prosince. Ředitel neodvolal ani tehdy svou výpověď a k soudu se nedostavil. Byl odsouzen k pokutě 5.000 fr. a k náhradě škody, vzniklé bezdůvodnou výpovědí. Kněz-dělník pokračuje ovšem dále ve svém poslání. Je nyní zaměstnán v dopravním podniku.

KDO JE KNĚZ-DĚLNÍK? Základ ke kněžské a dělnické organisaci byl položen v měsíci červenci 1941 na poradách kardinálů a biskupů francouzských. První svěcení kněží dělníků bylo 13.března 1948. 17 mladých kněží vytvořilo takto první zárodek semináře v Lisieux. [illegible] klášterní kaplanky, kde je pochováno tělo sv. Terezie Ježíškovy, [illegible] skupinu existuje rozvětvená skupina v Paříži a v 30 [illegible]. Mladí kněží pracují mezi dělníky a šíří duch [illegible]